

III International Congress
**FOREST AND
ITS POTENTIAL
FOR HEALTH**

*III Congrés Internacional
sobre el Potencial dels
Boscos en la Salut*

*III Congreso Internacional
sobre el Potencial de los
Bosques en la Salud*

SELVANS

CAT PROGRAMA I PONENTS

7 -10 October 2019,
Catalonia (Girona - La Garrotxa)

www.selvans.org/congress2019

    #ForestAndHealth

III Congrés Internacional
**EL POTENCIAL
DELS BOSCOS
EN LA SALUT**

CAT

Programa
7 - 10 Octubre 2019
Girona - La Garrotxa (Catalunya)

L'organització es reserva el dret d'efectuar canvis en el programa.

DILLUNS 7 d'octubre: RECEPCIÓ I BENVINGUDA 17:00 a 19:30 (Auditori de la Mercè - Girona)

17:00 - 18:00 Recepció, entrega d'acreditacions i materials

18:00 - 19:30 Benvinguda oficial i inauguració del III Congrés Internacional sobre el Potencial dels Boscos en la Salut

Albert Bosch. *Aventurer i emprenedor*

Amb les intervencions de:

Jaume Hidalgo i Colomé. President de l'ONG Sèlvans

Marc Vilahur. President de la Xarxa per a la Conservació de la Natura

Joaquim Salvi i Mas. Rector de la Universitat de Girona

Lluïsa Mas i Mayor. Subdirectora Regional de Salut Pública a Girona - Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya

Anna Barnadas i López. Diputada de Medi Ambient de la Diputació de Girona

Marta Madrenas. Alcaldessa de Girona

DIMARTS 8 d'octubre: JORNADA A BOSC 07:30 a 19:00 (la Garrotxa)

Matí de visites a projectes demostratius de boscos amb funcionalitat terapèutica i connexió amb la natura dintre del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa (Olot, Les Preses, i Sant Pau) i el seu entorn (Les Planes d'Hostoles, la Vall d'en Bas i la Vall de Bianya). Després d'un dinar conjunt, es desenvoluparà una activitat participativa per compartir les experiències viscudes al matí, i obtenir unes primeres conclusions aplicades.

Grups guiats d'aproximadament 20 persones que es repartiran en diversos projectes per tal de viure una immersió al bosc tranquil·la, d'entre 3 i 4 hores de durada.

Fil conductor a càrrec de: **Rosa Maria Galindo Solé**, actriu i presidenta de la Fundació Miranda

MÒDUL 1 - ACTUALITZACIÓ EN RECERCA SOBRE EL POTENCIAL DELS BOSCOS EN LA SALUT

MATÍ dimecres 9 d'octubre - Bloc 1.

Ponències de 15 minuts, més 5 minuts d'aclariments.

- 8:30 **Obertura de portes**
- 9:00 - 9:20 **Ponència inaugural: *El bosc i els humans***
Dr. Martí Boada i Juncà. Institut de Ciències i Tecnologia Ambientals de la Universitat Autònoma de Barcelona (ICTA-UAB) / Assessor científic de l'UNESCO - Catalunya
- 9:20 - 9:30 **Moderadora: *Dra. Roser Maneja Zaragoza.*** Environment and Human Health Laboratory (EH2 Lab). Institut de Ciències i Tecnologia Ambientals de la Universitat Autònoma de Barcelona (ICTA-UAB) - Catalunya
- 9:30 - 9:50 ***Bosc saludables i terapèutics: traslació del coneixement científic a la pràctica***
Prof. Dr. med. Karin Kraft. Departament de Medicina Complementària, Universitätsmedizin Rostock - Mecklenburg-Pomerània Occidental/Alemanya
- 9:50 - 10:10 ***El clima forestal com a facilitador de la salut.***
Gisela Immich M.Sc. Public Health and Health Service Research (IBE), Ludwig-Maximilians-Universität München - Alemanya
- 10:10 - 10:30 ***Les condicions atmosfèriques poden determinar la concentració de terpens a l'atmosfera del bosc.***
Dr. Domingo Sancho-Knapik. Unitat de Recursos Forestals. Centro de Investigación y Tecnología Agroalimentaria (CITA) de Aragón - Aragó
- 10:30 - 10:50 ***Bosc i Salut Humana: un estudi experimental i transversal al Parc Natural del Montseny***
Albert Bach. Environment and Human Health Laboratory (EH2 Lab). Institut de Ciències i Tecnologia Ambientals de la Universitat Autònoma de Barcelona (ICTA-UAB) - Catalunya
- 10:50 - 11:00 **Taula rodona i discussió**
- 11:00 - 11:30 **Coffee break**

MATÍ dimecres 9 d'octubre - Bloc 2

Ponències de 15 minuts, més 5 minuts d'aclariments.

- 11:30 - 11:40 **Moderador: *Michael Lüdtke.*** BioCon Valley GmbH - Mecklenburg-Pomerània Occidental/Alemanya
- 11:40 - 12:00 ***Evolució internacional i esforços d'estandardització en Teràpia Forestal***
Dr. Dieter Kotte. International Nature and Forest Therapy Alliance (INFOTA) - Austràlia
- 12:00 - 12:20 ***Observació de beneficis derivats de la Medicina Forestal, investigació japonesa***
Dr. Hiroko Ochiai. National Hospital Organization Tokyo Medical Center / International Society of Nature and Forest Medicine (INFOM) - Japó
- 12:20 - 12:40 ***Recerca en Teràpia Forestal a la República de Corea***
Dr. Bum-Jin Park. Chungnam National University - República de Corea
- 12:40 - 13:00 ***Benestar psicològic i estudi de l'estrès en poblacions residents a prop de boscos***
Kevin Lafferty. Scottish Forestry - Escòcia
- 13:00 - 13:20 ***Dendrocultura, una nova mirada del bosc***
Maribel Lozano Rojas. Investigadora de l'Institut de Ciències i Tecnologia Ambientals de la Universitat Autònoma de Barcelona (ICTA-UAB) - Colòmbia
- 13:20 - 13:30 **Taula rodona i discussió**
- 13:30 - 15:00 **DINAR**

TARDA dimecres 9 d'octubre

Ponències de 15 minuts, més 5 minuts d'aclariments.

- 15:00 - 15:10 **Moderador: Miquel Rafa.** Fundació Catalunya La Pedrera - Catalunya
- 15:10 - 15:30 ***Les àrees protegides com a espais per a la salut i el benestar de les persones en el context europeu***
Carles Castell i Puig. Diputació de Barcelona / Federació EUROPARC - Catalunya
- 15:30 - 15:50 ***Salut i benestar en el context dels esforços internacionals de conservació***
Jo Hopkins. IUCN WCPA Health and Well-being Specialist Group / Parks Victoria - Austràlia
- 15:50 - 16:10 ***Xarxa catalana de boscos amb funcionalitat terapèutica***
Jaume Hidalgo i Colomé. ONG Sèlvans - Catalunya
- 16:10 - 16:30 ***SORTIM! 1er bosc saludable i terapèutic com a entorn terapèutic per a nenes i nens al resort costaner de Heringsdorf***
Dr. Karin Lehmann. Kaiserbäder Usedom - Mecklenburg-Pomerània Occidental - Alemanya
- 16:30 - 16:50 ***Projecció de la concertació de serveis en la salut pública***
Dr. Frederic Cofan Pujol. Hospital Clínic de Barcelona - Catalunya
Albert Serra. Residència de Gent Gran de Creu de Palau (Girona) - Catalunya
- 16:50 - 17:00 **Taula rodona i discussió**
- 17:00 - 17:30 **Coffee break**
- 17:30 - 17:50 ***Un nou instrument per al desenvolupament rural sostenible***
Pep Berga i Vayreda. Batlle d'Olot
Joan Ramon Veciana i Martínez. Batlle de Sant Hilari Sacalm
Cristian López Mondéjar. Regidor d'Educació, Esports, Joventut i Medi Ambient de l'Ajuntament del Bruc
- 17:50 - 18:10 ***Diagnosi territorial del potencial dels boscos per a la salut, i marc legal, a Mecklenburg - Pomerània Occidental***
Ulf Tielking. Assumptes de l'Autoritat Suprema de Boscos i Caça. Ministeri d'Agricultura i de Medi Ambient de l'Estat de Mecklenburg-Pomerània Occidental - Alemanya
- 18:10 - 18:20 **Breu pausa**
- 18:20 - 18:40 **“Proclama del III Congrés sobre la vàlua dels boscos naturals per a la salut i el benestar de les societats”**
- 18:40 - 19:00 ***L'experiència i compromís de l'estat federat de Mecklenburg-Pomerània Occidental, des d'una perspectiva política***
Dr. Stefan Rudolph. Secretari d'Estat. Ministeri d'Economia, Treball i Salut de Mecklenburg-Pomerània Occidental - Alemanya
- 19:00 - 19:20 ***La constitució de la Societat Internacional de Teràpia Forestal per a la cooperació internacional en la matèria***
Professor Dr. med. Dr. h. c. (mult.) Horst Klinkmann. Consultor Sènior i Ambaixador Economia de la Salut de Mecklenburg-Pomerània Occidental - Mecklenburg-Pomerània Occidental/Alemanya
Prof.(FH) Priv.Do. Mag. Dr. Gerhard Tucek. Institut de Ciències Terapèutiques de la University of Applied Sciences Krems - Àustria
- 19:20 - 20:00 **Compromisos oficials.** Full de ruta amb la Generalitat de Catalunya i les Diputacions provincials.
Alba Vergés i Bosch. Consellera de Salut de la Generalitat de Catalunya
Teresa Jordà i Roura. Consellera d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya
David Mascort i Subiranas. Secretari General del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya
Marta Subirà i Roca. Secretària de Medi Ambient i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya
Arnau Queralt i Bassa. Director del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible de la Generalitat de Catalunya
Miquel Noguera i Planas. President de la Diputació de Girona
Josep Tarín i Canales. Diputat delegat de Mobilitat, d'Espais Naturals i Prevenció d'Incendis Forestals de la Diputació de Barcelona

Fil conductor a càrrec de: **Rosa Maria Galindo Solé**, actriu i presidenta de la Fundació Miranda

MATÍ dijous 10 d'octubre - Bloc 1

Ponències de 15 minuts, més 5 minuts d'aclariments.

- 8:30 Obertura de portes**
- 9:00 - 9:20 *L'estratègia i la xarxa de boscos terapèutics a la República de Corea***
Prof. Dr. Won Sop Shin. Chungbuk National University - República de Corea
- 9:20 - 9:30 Moderador: Marc Vilahur.** Xarxa per a la Conservació de la Natura - Catalunya
- 9:30 - 9:50 *Salut humana i gestió forestal sostenible***
Igor Vizslai. Forest Europe. Liaison Unit Bratislava - Eslovàquia
- 9:50 - 10:10 *Els banys de bosc com a eina de custòdia de boscos d'alt valor ecològic***
Silvia Gili i Olmeda / Montserrat Moya i Cardona. Cooperativa Sèlvans - Catalunya
- 10:10 - 10:30 *Els vincles dels boscos madurs amb la salut espiritual***
Josep Maria Mallarach. Associació Silene, i membre de la Comissió Mundial d'Àrees Protegides d'UICN - Catalunya
- 10:30 - 10:50 *Implementació d'itineraris forestals terapèutics a la xarxa de parcs naturals de Catalunya. L'exemple del Paratge Natural d'Interès Nacional de Poblet.***
Xavi Buqueras i Carbonell. Paratge Natural d'Interès Nacional de Poblet. Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya
- 10:50 - 11:00 Taula rodona i discussió**
- 11:00 - 11:30 Coffee break**

MATÍ dijous 10 d'octubre - Bloc 2

Ponències de 15 minuts, més 5 minuts d'aclariments.

- 11:30 - 11:40 Moderadora: Susan V. Joachim.** *International Nature and Forest Therapy Alliance (INFTA)* - Austràlia
- 11:40 - 12:00 *Els "banys d'atmosfera forestal" a la regió de Mühlviertel - De la teoria a la pràctica.***
Christian Naderer. Tourismusverband Mühlviertler Kernland - Àustria
- 12:00 - 12:20 *Ecoturisme i benestar a la finca forestal integral d' "El Edén de los Rafaeles" a Hondures.***
Moisés Hernández y Argelia López Dubón. "El Edén de los Rafaeles" - Hondures
- 12:20 - 12:40 *Preservació i restauració de la zona forestal de Sandié a Burkina Faso***
Eugène Bamouni. Club CPN « les Amis de la Nature » - Burkina Faso
Rosa Duró. Humus Social (col·laboradora del projecte, que farà la traducció del francès)
- 12:40 - 13:00 *Pot la teràpia forestal ajudar a transformar la conscienciació en resposta a la catàstrofe climàtica global?***
Amos Clifford. Association of Nature and Forest Therapy Guides and Programs (ANFT) - Estats Units d'Amèrica
- 13:00 - 13:20 *Integrant el bosc a la pràctica clínica: experiències a la salut materno-infantil***
Ferran Campillo i López, MD. Unitat de Salut Mediambiental Pediàtrica de la Garrotxa - Catalonia
- 13:20 - 13:30 Taula rodona i discussió**
- 13:30 - 15:00 DINAR**

Fil conductor a càrrec de: **Rosa Maria Galindo Solé**, actriu i presidenta de la Fundació Miranda

TARDA dijous 10 d'octubre

15:00 - 17:30 Sessió participativa i de networking en reforç de la “**Proclama del III Congrés sobre la vàlua dels boscos més naturals per a la salut i el benestar de les societats**”.

Sessió conduïda per **Rosa Galindo**, amb la participació, de:

- ***Els nostres Vells de l'aigua.***

Gisela Virginia Campos Angeles. Instituto Tecnológico del Valle de Oaxaca - Mèxic

- ***Un nou recurs per a la propietat forestal***

Elisabeth Vila d'Abadal i Castilla. Propietat de La Vila de Buscarons (Vidrà)

Josep Maria Pons i Vilahur. Propietat de Can Fornaca (Caldes de Malavella)

Conxita Esteba i Bech de Careda. Propietat de la finca de Requesens (La Jonquera)

- ***Ballant amb els arbres***

Heike Freire. Curs Superior de Pedagogia Verda. Florida Universitaria - Comunidad Valenciana

- ***Representació del Nepal.***

Global Climate and Health Alliance Organization, i Human Rights and Environment Improvement Center

- ***Missatges d'actors de diversos indrets del món:*** Borneo, Brasil, ONG Plant for the Planet

17:30 - 18:00 ***Coffee break***

18:00 - 18:20 **Conclusions del III Congrés**

18:20 - 18:30 **De camí cap al IV Congrés Internacional sobre el Potencial dels Boscos en la Salut**

Alex Gesse. Instituto Banhos de Floresta Portugal - Portugal

18:30 - 19:30 **Debat i consens de la Proclama**

Albert Bosch

"Viure amb passió i responsabilitat". Albert Bosch té una llarga trajectòria com a aventurer, emprenedor i escriptor.

Entre moltes altres aventures, ha creuat l'Antàrtida sense assistència des de la costa fins al Pol Sud (1.152Km. – 98% en solitari); ha completat el projecte '7 Cims' (Escarlar la muntanya més alta de cada continent, amb l'Everest com a punt final); ha participat en 9 Dakars (2 en moto i 7 en cotxe), on l'any 2015 es va convertir en el primer pilot de la història en participar amb un cotxe sense gasolina (100% elèctric); és corredor habitual d'Ultra Maratons, i ha fet més de 100 curses o reptes de diferents disciplines d'esports extrems.

És emprenedor des dels 26 anys, i el 2004 va fundar INVERGROUP, com a plataforma per a gestionar i promoure projectes en l'àmbit de l'energia i el medi ambient.

En les dues vessants ha aconseguit alguns èxits destacats, però també acumula un gran nombre de fracassos que ell accepta amb orgull i que formen part inseparable de la seva trajectòria vital.

Reconegut divulgador d'actituds de lideratge; conferenciant i escriptor amb cinc llibres publicats.

Li agrada plantejar-se grans reptes, preparar-se a fons per aconseguir-los, i organitzar tot el projecte per a obtenir el millor resultat tant en la part de repte esportiu, com a nivell professional o personal, i sempre amb un compromís sincer de sostenibilitat i obtenció de resultats, sensibilització o difusió d'actituds de lideratge responsable i de respecte cap al medi ambient.

L'Albert va néixer el 1966 a Sant Joan de les Abadesses (Girona). L'aventura més gran: família amb 3 fills. Va estudiar Ciències Empresarials i M.B.A. a E.S.A.D.E.

Rosa Galindo

Co-fundadora i Presidenta de la Fundació Miranda, Co-fundadora d'Eòlia Escola Superior d'Art Dramàtic de Barcelona. Actriu i cantant, ha treballat amb directors com Josep Maria Flotats, Mario Gas, Calixte Bieito, Sergi Belbel, Joan Lluís Bozzo i ha protagonitzat diversos musicals de Dagoll Dagom.

Professora associada Fitzmaurice Voicework © i professora de Kundalini Ioga. S'ha apropiat a diverses metodologies terapèutiques com les constel·lacions familiars i sistèmiques, la Bioenergètica i l'Experiència Somàtica (Somatic Experience ©) i estudis de filologia a la UB. Col·labora com a docent en el master de Neuropedagogia del UB.

Es forma en agricultura i ramaderia ecològica a l'Escola Agrària de Manresa, i en cuina i nutrició amb Montse Bradford i Bernard Enassat.

Cursos i entrenament en doma i comunicació natural amb cavalls, i munta conscient. Actualment està especialitzada en transhumàncies a cavall, acompanyant els cavalls de la Fundació per les diferents pastures de Catalunya, recuperant antics camins i la memòria d'aquesta pràctica ancestral.

Dr. Martí Boada

Doctor en Ciències Ambientals i llicenciat en Geografia, Estudis de Sociologia i Química, és professor titular i investigador del Departament de Geografia i de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA) de la Universitat Autònoma de Barcelona. Les seves línies d'investigació principals són el canvi global i la biodiversitat des de la perspectiva social,

centrada en el sistema urbà i els boscos. És membre de la Comissió d'Educació i Comunicació de la UICN, membre del Comitè Espanyol del PNUMA i membre del programa MaB de la UNESCO. Entre els reconeixements que ha rebut destaquen el Premi Global 500 de les Nacions Unides (1995) i el Premi Nacional de Medi Ambient (2003).

El bosc i els humans

El bosc és l'expressió climàtica de la major part dels paisatges terrestres, llevat d'alguns biomes molt concrets com els deserts sorrencs, els ambients criòfils de l'alta muntanya, els sistemes salins litorals i els ambients glacials de l'Àrtic i de l'Antàrtic. Si actuen les forces inductores de caràcter biofísic, el sistema dona bosc. Tanmateix des de la revolució neolítica hi creuen forces inductores de caràcter sociocultural. El resultat d'aquesta equació dona el paisatge actual; en cada territori esdevé una expressió d'història natural i d'història social. La història dels humans es la història de les relacions d'aquest amb els boscos, a nivell existencial, tròfic, energètic, mitològic, curatiu.

L'evolució a escala planetària ens ha deixat un llegat de més de vint mil espècies d'arbres silvestres que es distribueixen arreu de la Biosfera, tanta diversitat d'espècies són una expressió de la complexitat planetària. Una complexitat que Margalef definia conforme, per a entendre un arbre i un bosc, més enllà del coneixement científic, calia un poeta.

El bosc per a algunes cultures fins hi tot ha estat considerat la llar de l'ànima humana. Alhora el bosc també ha estat essencial com a recurs energètic, fusterer, fruiterer, alhora com espai mitològic, fins i tot religions amb l'arbre com a temple.

Avui, en un context de crisi ambiental sense precedents, expressió en part del model d'hàbitat urbà, d'alimentació artificialosa, de mobilitat extremadament contaminadora, el bosc esdevé un espai essencialment beneficiós per assolir equilibris que la ciutat ens arrabassa. Un espai bàsicament sanitos, que cal estudiar des de la perspectiva de les propietats terapèutiques que genera des de la microbiota de l'hàbitat forestal i la seva incidència efectiva a la microbiota de l'organisme humà.

Dra. Roser Maneja Zaragoza

Doctora en Ciències Ambientals (UAB, 2011) i investigadora post doctoral a l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA), actualment és professora associada del Departament de Geografia de la UAB, membre del Grup de Recerca de Geografia Aplicada i professora visitant al CIGA (Centro de Investigaciones en Geografía Ambiental) de Mèxic.

La seva especialització comprèn els camps de recerca següents: educació

ambiental; comunicació i divulgació científica; sistemes socioecològics; biodiversitat urbana; boscos; canvi global; salut i medi ambient; i espais naturals protegits (reserves de la biosfera). És membre actiu del Club de Roma (Capítol Espanyol), i actualment és la coordinadora científica del Centre Internacional per a les Reserves de la Biosfera Mediterrànies de la UNESCO.

En aquests moments coordina el grup de recerca sobre

Conservació, Biodiversitat i Canvi Global de l'ICTA-UAB, que té com a objectiu analitzar la interfície entre éssers humans i natura a través de la recerca integrada per tal de contribuir en diferents àmbits de la societat, incorporant la transferibilitat del coneixement i la divulgació científica com a eixos transversals.

Moderadora del MÒDUL 1 - Actualització en recerca sobre el potencial dels boscos en la salut (Bloc 1)

Prof. Dr. med. Karin Kraft

Doctora en Medicina, especialitzada en medicina interna. És titular de la càtedra subvencionada de Naturopatia de la Universitat de Rostock. Les seves línies d'investigació se centren en la recerca experimental sobre fitoteràpia aplicada al càncer de mama, el tractament del dolor amb fitoteràpia i electroteràpia, les investigacions epidemiològiques

sobre remeis naturals i medicina complementària i l'R+D sobre boscos terapèutics i balnearis. Actualment presideix la Societat de Fitoteràpia i és autora de 9 llibres, 30 col·laboracions en llibres i 258 publicacions científiques.

Boscos saludables i terapèutics: traslació del coneixement científic a la pràctica

Ja fa uns quants anys que, a nivell mundial, esta creixent l'interès per la teràpia forestal. És per aquest motiu que a l'estat federal alemany de Mecklenburg-Pomerània Occidental es va començar un enfocament sistemàtic de base científica per tal de desenvolupar criteris per estructurar boscos curatius i terapèutics, amb l'objectiu de tractar pacients amb malalties cròniques.

La presentació facilitarà la comprensió dels components bàsics de la posada en marxa de boscos curatius i terapèutics, com ara el clima/microclima, alguns aspectes geològics, o la composició d'arbres i d'altres plantes; tots ells aspectes que influencien els processos regulatoris de la fisiologia i psicologia humana. També s'aprofundirà en les definicions de bosc curatiu i bosc terapèutic, i aquelles indicacions que són més apropiades

per tractar, que deriven sobretot de les influències regulatòries específiques.

Durant el procés de desenvolupament dels dos tipus de bosc es va fer palès que pacients amb malalties cròniques només poden beneficiar-se de tot el potencial terapèutic d'aquests boscos si reben el guiatge de terapeutes qualificats. És això el que va portar, en un nou pas del projecte, a desenvolupar-se un curs de formació per a persones amb una qualificació prèvia vinculada, com és el cas dels fisioterapeutes. S'explicaran unes primeres experiències del primer curs, iniciat al març del 2019.

Val a dir que, mentrestant, més de deu comunitats locals de M-V han sol·licitat la certificació de boscos curatius i terapèutics. El projecte esta finançant pel Fons Europeu de Desenvolupament Rural (FEDER).

Gisela Immich M.Sc.

Investigadora associada de la Universitat Ludwig-Maximilian de Munic, a Alemanya. La seva principal línia de recerca se centra en els diversos efectes per a la salut de les sortides al bosc, els criteris estructurals dels boscos saludables i terapèutics de Baviera, Alemanya, així com la cronobiologia i la medicina complementària i alternativa. Ha completat diversos cursos

de formació en medicina forestal, com ara el curs de guia forestal terapèutic (ANFT) o la formació en medicina forestal de la INFOM. Així mateix, ha participat en el desenvolupament de la primera versió d'un currículum bàsic de guia forestal terapèutic (2017) amb l'INFETA (International Nature and Forest Therapy Alliance). És instructora de

cursos de banys de bosc a Alemanya i climatoterapeuta. Treballa com a naturòpata des de fa més de quinze anys i és coautora de Waldtherapie ('Teràpia forestal'), llibre científic sobre medicina forestal publicat a Alemanya (tardor del 2019).

El clima forestal com a facilitador de la salut

La medicina forestal fa servir diversos mètodes per reduir l'estrès i millorar la salut i el benestar, des d'una vessant tant de promoció de la salut, com de prevenció, com terapèutica. La majoria d'estudis avaluen els efectes psicològics, cognitius o fisiològics de les visites forestals entre entorns diferents (bosc vs. ciutat). Un factor important per sí mateix, que sovint no es té en compte, és el clima forestal, al que van associats importants i específics beneficis per a la salut.

En primer lloc, la presentació resumirà els diferents efectes fisiològics, específicament del clima forestal per a la promoció de la salut i el benestar. A continuació, es mostraran eines que han demostrat científicament el seu efecte coadjuvant per enriquir els banys de bosc o els passejos forestals terapèutics, incrementar les reaccions immunològiques d'enfortiment, o afavorir recuperacions més ràpides.

Dr. Domingo Sancho-Knapik

Doctor enginyer forestal per la Universitat de Saragossa, és investigador especialista en ecofisiologia forestal. Actualment amb un contracte competitiu DOC INIA-CCAA, ha fet col·laboracions amb la Universitat de Würzburg, el Museu d'Història Natural de Stuttgart, l'Institut de Ciències Agrícoles i Ambientals de Tartu (Estònia) o la Universitat

de Concepción (Xile). Ha participat en diversos projectes competitius, i és delegat del CITA en el Comitè Forestal d'Aragó i comissionat del CITA per a l'avaluació de projectes forestals.

Les condicions atmosfèriques poden determinar la concentració de terpens a l'atmosfera del bosc

L'atmosfera que envolta una massa forestal és un factor clau per als banys de bosc, perquè està en contacte directe, mitjançant la pròpia respiració, amb els practicants de l'activitat. En aquesta atmosfera poden aparèixer compostos orgànics volàtils que són alliberats per les plantes en el transcurs dels seus processos metabòlics. Entre aquests compostos destaquen el grup dels terpens (com el α -pineno), als que se'ls han atribuït propietats antiinflamatòries, anti-osteoartrítiques o neuro-protectives. Atès que en els climes temperat-nemorals les plantes poden tenir parades vegetatives, bé per fred o per aridesa, aquestes no sempre realitzen les seves funcions vitals al llarg de tot l'any. Això comporta que l'alliberament de terpens a l'atmosfera pugui variar en funció de l'estació de l'any. Per tant, conèixer la concentració

de volàtils a cada moment de l'any i determinar quan es produeixen les majors concentracions, pot ser determinant en la pràctica dels banys de bosc destinats a mitigar una particular dolència. Per això, aquest treball presenta un estudi de la variació de la concentració de α -pineno en dues masses forestals de la Sierra de Albarracín (Teruel) al llarg de 2018, i la seva relació amb les condicions climàtiques de cada estació. A l'estudi també s'analitzen les diferències entre ambdues masses forestals, pel fet de presentar diferents espècies dominants. En una massa domina *Pinus sylvestris* (la distribució del qual abasta la major part de la regió Eurosiberiana), i en l'altra massa domina *Pinus pinaster* (restringit pràcticament al mediterrani occidental).

Albert Bach

Llicenciat en Ciències Ambientals per la Universitat Autònoma de Barcelona i màster en Ecologia Forestal per la Universitat de Barcelona. Les seves línies de recerca s'han centrat en l'estudi dels valors dels boscos mediterranis per tal de fomentar-ne la gestió. Actualment desenvolupa la seva tesi doctoral, titulada *Boscos*

i salut humana: una nova aproximació per a la gestió forestal?, des de l'Environment and Human Health Lab (EH2 Lab) de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Boscos i Salut Humana: un estudi experimental i transversal al Parc Natural del Montseny.

Cada vegada més la societat urbana està progressivament més desconnectada de la natura, i comença a presentar una sèrie de patologies associades a un model de vida a les ciutats lligat sobretot a l'estrès ambiental, físic i mental. Darrerament, s'han proposat solucions alternatives que passen per considerar el contacte amb els boscos com a font de salut. Recentment aquestes iniciatives estan agafant força a escala mundial i també en el cas concret de la regió mediterrània on ja s'han començat a desenvolupar diferents activitats que proposen models similars. El grup de recerca de l'EH2 Lab UAB està desenvolupant actualment el projecte "Boscos i Salut Humana" a Catalunya apostant per una aproximació científica transversal que contempla l'equació Bosc - Química i Microbiologia forestal - Salut Humana.

El Juliol de 2018 al Montseny es va dur a terme un estudi experimental amb 35 persones voluntàries que van fer una estada de 8 hores en un alzinar. Durant l'estada es van recollir: mostres de sang per tal d'analitzar l'absorció i metabolisme dels terpens emesos pels arbres; mostres de saliva per observar l'evolució del cortisol al llarg de l'exposició al bosc; i mostres d'orofaringe per avaluar possibles canvis en el microbioma humà. Paral·lelament, es van recollir mostres dels compostos orgànics volàtils presents en l'aire i es va caracteritzar la composició microbiològica de l'aire amb dos mètodes diferents. Durant la sessió es presentaran els resultats principals d'aquesta experiència.

Michael Lütke

Cap de Comunicació de BioCon Valley® GmbH, el clúster d'economia de la salut de l'estat federat de Mecklenburg-Pomerània Occidental, una regió molt activa en l'àmbit de l'economia de la salut. Els seus avantatges competitius naturals –mar, aire pur, amplis espais, clima temperat i boscos madurs– en fan un centre neuràlgic per a la salut i el turisme no invasiu. Va estudiar Ciències Polítiques a

la Universitat de Rostock. Abans, durant i després dels estudis va treballar per a diversos mitjans de comunicació i agències i per a la mateixa Universitat de Rostock, especialment en el camp del periodisme científic i la comunicació científica. En els inicis de la seva trajectòria professional, va coordinar l'associació de màrqueting científic Rostock denkt 365° (Rostock pensa 365°) i, en col·laboració amb altres, va

crear el serial científic Storm of Knowledge ('Tempesta de coneixements'), una iniciativa única a escala mundial.

Des de l'any 2018 és un dels responsables de la ISFT (International Society of Forest Therapy), que s'ha marcat com a objectiu obtenir evidències científiques de les propietats terapèutiques dels boscos.

Moderador del MÒDUL 1 - Actualització en recerca sobre el potencial dels boscos en la salut (Bloc 2)

Dr. Dieter Kotte

Doctor en Recerca Comparada Internacional, disposa d'àmplia experiència internacional en educació i formació, gestió i desenvolupament de recursos humans, salut pública i desenvolupament de polítiques, camps en què ha treballat en diversos països. Ha assessorat organitzacions

internacionals com el Banc Mundial o l'Agència Alemanya de Cooperació Internacional en matèria d'economia i millora de l'acompliment estratègic. Juntament amb l'equip de l'INFTA, ha desenvolupat, avaluat i validat el currículum internacional de teràpia forestal amb l'ajuda de més de

120 experts d'arreu del món. És editor en cap del Manual Internacional de Teràpia Forestal, que es publicarà enguany.

Evolució internacional i esforços d'estandardització en Teràpia Forestal

Pel públic emergent, la pràctica de la teràpia forestal per a la salut és indispensable que estigui fonamentada en sòlids fonaments de recerca, estàndards formatius, i campanyes de sensibilització estratègiques. Per diferenciar-se com a àrea científica per sí mateixa, i guanyar en reconeixement públic, cal consolidar nombrosos passos operacionals, legals i metodològics. A tal efecte, serà prudent cercar un enfocament de millors pràctiques que impliqui la col·laboració internacional d'investigadores i investigadors, i d'altres actors interessats.

La presentació resumirà els principals passos duts a terme des del darrer Congrés Internacional sobre el Potencial dels Boscos en la Salut (Krems, Àustria) coordinats per l'organisme punter en l'àrea de la Teràpia Forestal que vol esdevenir la

Aliança Internacional de Teràpia Natural i Forestal (International Nature and Forest Therapy Alliance - INFTA).

Des d'una perspectiva internacional, i com a secretari de l'INFTA, explicarà de primera mà els desenvolupaments més interessants, desafiants i prometedors que s'han produït en aquest període i que, sens dubte, tindran una gran influència sobre el camí de la Teràpia Forestal a nivell internacional. Aquest informe culminarà amb la publicació de la Guia Internacional de Teràpia Forestal, un esforç de col·laboració científica que reforça la necessitat d'entendre la Teràpia Forestal com una pràctica basada en evidència científica, efectiva, i de baix cost per a la salut pública.

Dr. Hiroko Ochiai

Cap del Departament de Cirurgia Plàstica i Reparadora i cap del Laboratori de Medicina Regenerativa del Centre Mèdic de Tòquio (Organització Nacional d'Hospitals), al Japó. Ha estat membre de la INFOM (Societat Internacional de Medicina Forestal i Natural) i especialista mèdica en teràpia forestal des del 2012, i el 2019

es va convertir en especialista en medicina forestal. Ha dut a terme diversos estudis sobre medicina forestal i ha publicat diversos articles. Així mateix, ha estat secretària de l'esdeveniment «Educatió en desenvolupament sostenible (ESD) i estil de vida saludable i sostenible (LOHAS) per a infants», al Japó, des del

2014, i ha enviat especialistes certificats a diversos actes sobre teràpia forestal celebrats en diferents llocs del Japó.

Observació de beneficis derivats de la Medicina Forestal, investigació japonesa

“Shinrin-yoku” (fer un bany de bosc) va ser encunyat l'any 1982 al Japó, i va esdevenir el concepte per expressar el gaudiment del confort del bosc. Subsegüentment, l'any 2004 nombrosos investigadors van començar a dur a terme avaluacions psicològiques i fisiològiques. Des de llavors, s'han fet estudis sobre teràpia forestal, i certificat 64 bases de Teràpia Forestal a nivell nacional (entre 2004 i 2017). Es van publicar nombroses evidències dels efectes a nivell mèdic, i la ciència resultant es va anar perfilant sota el concepte de “Medicina Forestal”. L'any 2011 es va crear la Societat Internacional de Natura i Medicina Forestal (International Society of Nature and Forest Medicine - INFOM).

La base de la Teràpia Forestal que representa Shinanomachi és visitada anualment per aproximadament 1.200 persones, amb més de 170 guies membres de la teràpia forestal implicats en l'activitat. S'ofereix un programa original que proposa als visitants fer servir “els cinc sentits”, i rebre “les diferents percepcions”. La meditació Zen, l'aromateràpia i d'altres ofertes complementen la teràpia forestal. Algunes companyies fan servir aquests programes per a la gestió de l'estrès, i per facilitar la incorporació de nou personal.

INFOM opera amb dues activitats principals. Una

és “Caminant pels senders de teràpia forestal amb un doctor” (des de 2013), i la segona “Educatió en desenvolupament sostenible (ESD) i estil de vida saludable i sostenible (LOHAS) per a infants” (des de 2014). Aquestes activitats estan subvencionades pel “Fons Nacional per al Verd Forestal i l'Aigua” (“National Fund for Forest Greenery and Waters”), el qual es troba sota els auspicis de l'Organització Nacional de Promoció de l'Aforestació (“National Land Afforestation Promotion Organization”).

Les persones del món de la investigació que pertanyen a INFOM han estat analitzant com el shinrin-yoku afecta el cos humà, en base a dades amb evidència científica. INFOM vol utilitzar la teràpia forestal pel tractament de pacients, més enllà d'una medicina preventiva. Això comporta molts avantatges, perquè els doctors en medicina ocupen funcions clau dintre d'INFOM. A més a més, INFOM té la intenció de que moltes persones puguin fer servir la teràpia forestal per la seva salut a través d'una futura integració i adaptació a nivell d'assegurances.

Dr. Bum-Jin Park

Dr. Bum-Jin Park és professor a la Universitat Chungnam National de Corea. Ha estat professor associat de la Universitat de Chiba. Té molta experiència en investigació sobre els efectes terapèutics del medi forestal sobre el cos humà i la ment, mitjançant respostes

fisiològiques de l'ésser humà. El seu article titulat "Els efectes fisiològics del Shinrin-yoku (presa de l'atmosfera forestal o bany del bosc): evidències d'experiments de camp a 24 boscos del Japó" ha estat citat més de 558 vegades. El seu principal interès en la

investigació és la relació entre el medi humà i forestal. Està investigant com mesurar i avaluar l'entorn terapèutic del bosc, i el seu disseny.

Recerca en Teràpia Forestal a la República de Corea

Recentment, els entorns urbans artificials s'han convertit en una font d'estrès important per a la gent urbana. Aquesta situació presenta moltes amenaces tant per a la salut fisiològica com psicològica. Les megaciutats amb alta densitat de població acostumen a generar més estrès, a causa de la seva elevada població i el grau avançat d'urbanització. Seül, que és la capital de Corea, és una de les ciutats especialment vulnerables a l'estrès a causa del ràpid i dinàmic procés d'expansió urbana. Amb aquest context, la investigació en teràpia forestal es va iniciar a principis dels anys 2000 a Corea. L'objectiu d'aquesta presentació és mirar una visió general de la investigació de teràpia forestal de Corea i

compartir els resultats d'importantes investigacions. La investigació de teràpia forestal a Corea es pot dividir en tres tipus: 1) Recerca per identificar els efectes curatius del medi forestal en humans des del punt de vista psicològic i fisiològic. 2) Mesura i avaluació de l'entorn terapèutic del bosc que són una concentració de fitocides a l'aire forestal i el confort tèrmic de l'entorn forestal. 3) Desenvolupament d'un programa de teràpia forestal a l'entorn forestal. En aquesta presentació, es presentaran els resultats de la investigació sobre teràpia forestal realitzada a Corea i es suggereixen futures orientacions de la recerca que es fa a Corea.

Kevin Lafferty

Kevin is the national policy advisor for Access, Health & Recreation in Scottish Forestry which serves as the forestry directorate of Scottish Government. His remit covers access legislation including rights and responsibilities, outdoor recreation, tourism, conservation and managing the woods for health programme.

He is an expert in health and environment policy and practice developing pathfinder projects with the National Health Service and allied health professionals to promote health & wellbeing through green prescription programmes. This includes setting up the multi award winning Branching Out programme of conservation and

greenspace on referral for adults with mental health problems and Greening the NHS Estate demonstration programme in Scotland.

Psychological wellbeing and stress assessment in communities living near forests

The *Woods In and Around Towns (WIAT)* is a 5-year research programme developed by the Forestry Commission Scotland (FCS) (nowadays Scottish Forestry) that improves and promotes access to woods that are close to deprived urban communities in Scotland.

The research was carried out by a team primarily from the Universities of Edinburgh and Glasgow and the London School of Hygiene and Tropical Medicine, and was funded by the Public Health Research programme of the National Institute for Health Research. The study pioneered the application of robust methods to the evaluation of green infrastructure interventions looking at 3 intervention and 3 control sites. The study found across the communities as a whole that the WIAT intervention was associated with improved quality of woods, and with undertaking more visits to nature in general, but not with frequency and length of visits to the woods. Physical activity levels increased in the intervention communities.

The study focussed primarily on stress levels and the WIAT intervention did not improve stress levels in the community. There were differential trends in stress levels for those who did, and did not visit the woods, and for those closer and further away from the woods, are strong evidence that the intervention itself did not increase stress in the communities which received it. Yet it was clearly not sufficient to offset or negate the impacts on stress of other events there; urban and housing renewal programmes, noise pollution and similar external influences may be responsible.

In total the cost of the WIAT interventions was £241,667. That equates to an average cost per person in the intervention communities (n=20,472) of £7.68 for the physical intervention and £11.80 for both the physical and social interventions. This is a low cost preventative spend programme for health

and wellbeing and one that can be scaled up nationally with a focus on urban forestry. Perhaps the evaluation although longitudinal, was simply too brief to detect changes in behaviour and health that operate on a longer timescale.

Branching Out is a multi-award winning programme developed by Scottish Forestry, in partnership with healthcare agencies, which helps people to have better mental health by reconnecting them with woodland and natural environments through a 12-week programme of woodland activities. It is a holistic, person-centred approach bringing together mental healthcare workers and outdoor staff like countryside rangers to help people recover from long-term mental health problems.

The innovative programme has been running for over 10 years and has been evaluated through two survey-based studies, one for 2011-2012 and one for 2014-2015. The 2011-2012 survey showed benefits in Quality Adjusted Life Years (QALYs), a standard measure used to assess the cost-effectiveness of treatments across the health care sector. It also showed the programme was cost effective when compared with the National Institute and Health Care Excellence (NICE) guidelines.

Improvements in mental health and vitality as a result of the scheme are particularly marked for participants with more severe mental health problems before they entered the programme.

In a healthcare system that urgently needs to find alternatives to expensive drug treatments, with all their potential side effects, 'green prescriptions' are becoming a valuable and powerful tool.

Maribel Lozano Rojas

Mestratge en Ciències i Gestió del Canvi Global per la Universitat Autònoma de Barcelona, actualment és candidata a Doctorat a l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA). Prèviament, el 2007, va finalitzar un Postgrau en Gerència del Medi Ambient i Prevenció de Desastres a la Universitat Sergio Arboleda de Bogotà (Colòmbia).

És professional en Finances i Comerç Exterior, amb una visió internacional centrada en el desenvolupament de negocis sostenibles i l'avaluació de com les tendències globals afecten l'estratègia de negoci. Té experiència en investigació, formulació, gestió i difusió de projectes innovadors en bioeconomia i turisme sostenible.

Dendrocultura, una nova mirada del bosc

Reconeixent que el bosc i l'arbre són portadors intemporals d'aspectes culturals tan antics com la pròpia humanitat, és necessari recuperar el seu valor des del punt de vista històric, cultural i artístic, a més de la seva importància com a font d'aliment, medicina, matèria prima i combustible, base de l'economia i del desenvolupament de la religió i de la cultura de tots els pobles en el món.

James George Frazer (1890), a la seva obra de referència "La branca daurada. Màgia i religió", parla de la presència de l'arbre en totes les cultures al llarg de la història, destacant que ninguna d'elles ha estat indiferent a les diverses variables d'aquest organisme viu excepcional, que escampa més de 80 mil espècies silvestres per tot el planeta.

La dendrocultura es refereix a aquelles formes culturals de relació humana amb determinats arbres que han produït una protecció o salvaguarda al llarg

dels temps, regalant formes monumentals o singulars, per diverses raons de índole social.

A través d'aquesta nova mirada es pretén recuperar el valor de la dimensió sociocultural d'arbres i boscos remarcables en funció de la seva simbologia i d'altres variables associades amb les seves formes, usos, mides i edats, que tradicionalment la botànica clàssica, amb les seves classificacions taxonòmiques, ha limitat a aspectes biològics i morfològics.

Es presenta una nova classificació taxonòmica per els arbres i els boscos amb la finalitat de destacar el seu valor natural i cultural, promoure el coneixement del medi i motivar activitats d'educació ambiental i de turisme sostenible.

Miquel Rafa

Miquel Rafa Fornieles és llicenciat en Biologia, amb especialització en Ecologia, per la Universitat Autònoma de Barcelona, amb un gran interès pels serveis comunitaris i socials, la conservació de la natura, i la custòdia del territori. Des de fa 21 anys és director de Territori i Medi Ambient de la Fundació Catalunya - La Pedrera (antigament Fundació Territori i Paisatge & Fundació Catalunya Caixa). La seva

acció professional gira al voltant del desenvolupament sostenible, la sostenibilitat, la biodiversitat, l'avaluació d'impacte ambiental, i les polítiques ambientals. Al llarg de la seva trajectòria professional ha treballat desenvolupant projectes de conservació de la natura a Catalunya i arreu del món també a entitats com DEPANA o WWF Internacional. Així mateix, és membre del Consell de Protecció de la

Natura de Catalunya i de la Comissió Mundial d'Àrees Protegides de la UICN.

Moderador del MÒDUL 2 - Teixint la reconexió amb la natura

Carles Castell i Puig

Doctor en Biologia, màster en Gestió Ambiental en el Món Rural i màster en Funció Directiva. Treballa a la Gerència d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona, en la qual desenvolupa programes d'anàlisi, planificació, gestió i seguiment en espais naturals protegits. Actualment

desenvolupa programes de col·laboració externa, com el relatiu a la salut i els espais naturals. És membre del grup de treball sobre Salut i Àrees Protegides de la Federació de Parcs Nacionals i Naturals d'Europa (EUOPARC) i coordinador del Programa de Treball «Sociedad y Áreas

Protegidas» d'EUOPARC-Espanya.

Les àrees protegides com a espais per a la salut i el benestar de les persones en el context europeu

Cada vegada són més nombroses i diverses les evidències científiques que posen de manifest els beneficis del contacte amb la natura per al benestar i la salut física i mental de les persones. El creixement imparable del percentatge de població urbana (actualment en el 50% i s'estima que arribarà al 70% el 2030), a més d'implicar un ambient artificialitzat, genera hàbits poc saludables, vinculats a la inactivitat física, l'alimentació o el sedentarisme. En aquest context, la reconexió de les persones amb la natura i l'impuls de l'activitat física en entorns naturals és una de les estratègies que més pot contribuir a reduir l'impacte negatiu d'aquestes tendències.

Des dels equips de treball dels parcs naturals han aparegut nombroses iniciatives per incorporar el vector de la salut en la planificació i gestió d'aquests espais, amb resultats reeixits tant per a les persones com per a la conservació del patrimoni natural. Una de les primeres iniciatives aparegudes en aquest

entorn va ser "Healthy Parks, Healthy People", a Parks Victoria (Austràlia), des d'on, recolzada per institucions com la IUCN, s'ha anat estenent a tot el món.

La Federació EUOPARC està impulsant un programa europeu que adapti aquesta iniciativa a la realitat territorial i socioeconòmica europea, tenint en compte les nombroses i reeixides experiències en marxa en determinats països. Escòcia, Anglaterra, Finlàndia o Alemanya, per posar alguns exemples, porten anys desenvolupant programes per impulsar aquest doble benefici per a la conservació i per a la salut amb resultats molt positius. A Catalunya, existeixen diversos projectes, tant a escala local com del conjunt del seu territori, que poden constituir elements clau per al desenvolupament d'una estratègia global i estable entre els sectors de la salut i dels espais naturals, en el marc de les iniciatives europees i internacionals en aquest àmbit.

Jo Hopkins

Directora d'Implicació Nacional i Internacional de Parks Victoria, a Austràlia, té àmplia experiència en la gestió d'espais protegits. Va formar part de l'equip que va implantar el principi «Parcs saludables, persones saludables» («Healthy

Parks, Healthy People») en la gestió dels parcs, i ha continuat desenvolupant aquesta tasca durant més de vint anys. És membre actiu de la Comissió Mundial d'Àrees Protegides de la UICN i presidenta del Grup d'Especialistes en

Salut i Benestar d'aquesta organització. Així mateix, és presidenta del Consell Assessor de Ciències de la Salut de la Universitat de Deakin, Austràlia, i copresidenta del Comitè de Suport i Promoció de World Urban Parks.

Salut i benestar en el context dels esforços internacionals de conservació

La natura és essencial per a la salut i benestar humans. Totes i tots formem part del món natural. Això ha estat conegut pels pobles indígenes des de fa milers d'anys. La creixent base d'evidència en relació a les connexions entre natura i la salut i benestar humans ens urgeix a prestar-li atenció.

No obstant, mentre la població global tendeix del 54% actual que viu en ciutats, a un previsible 70% per l'any 2050, l'accés i l'experiència de la natura es fan més i més difícils d'aconseguir. Una urbanització en expansió, combinada amb uns espais naturals en retrocés, esta desconnectant a la societat del món natural.

La pèrdua de biodiversitat, espais verds, i serveis ecosistèmics que ens ofereix la natura s'ha associat a una minva de la salut de la població, incloent-hi l'acceleració de malalties no contagioses com la diabetis, la depressió, i les malalties cardiovasculars. Tenir en compte polítiques i programes basats en la natura és tan atractiu com urgent. També la necessitat de desenvolupar polítiques i programes de conservació que posin el focus en les externalitats en salut per a les persones i les comunitats.

A mesura que els països del món lidien amb el repte d'una major demanda i necessitat de finançar sistemes de s finançament mitjançant els sectors de la salut, el medi ambient, i el medi urbà.

Dr. Karin Lehmann

Viu a Heringsdorf (Usedom), a l'estat federat de Mecklenburg-Pomerània Occidental (Alemanya) des del 1984. La seva activitat a l'empresa municipal Kaiserbäder Insel Usedom s'ha centrat en els camps de l'art i la salut i del turisme de salut. Ha estat la impulsora del

projecte «Primer bosc terapèutic i curatiu d'Europa» així com de la seva continuació, «Salut infantil - Primer bosc terapèutic i curatiu marítim per a nens com a entorn terapèutic». Actualment és presidenta dels Resorts i Balnearis Marítims de la DHV (Associació Alemanya

de Balnearis) i ha estat membre del Comitè Europeu de l'Associació Europea de Balnearis (ESPA). Complementa totes aquestes activitats amb tasques associatives regionals i amb una especialització en talassoteràpia.

SORTIM! 1er bosc saludable i terapèutic com a entorn terapèutic per a nenes i nens al resort costaner de Heringsdorf

Fa anys que hi està havent un canvi de tendència en relació a malalties infantils: obesitat, trastorns del son, desenvolupament motor i concentració, tendeixen a aparèixer a edats molt més primerenques. Alertat i conscient d'aquests resultats, el municipi de Heringsdorf (a l'Estat alemany de Mecklenburg-Pomerània Occidental), es va decidir a actuar, i per això esta implementant el projecte "SORTIM! 1er bosc saludable i terapèutic al resort costaner de Heringsdorf". Consisteix en un ventall de

serveis mèdics qualificats per promoure la salut, la rehabilitació, i la prevenció de patologies dels infants, serveis basats en l'apropament fisiològic i psicològic de la mainada a la natura a edats primerenques. Es tracta d'una sèrie de pràctiques conscients de cos i moviment que cerquen enfortir el seu lligam al bosc, i ampliar la seva comprensió del potencial d'aquest ecosistema per proveir-los de salut i benestar.

Jaume Hidalgo i Colomé

Apassionat i defensor nat dels boscos més antics. Enginyer de forests per la UPM, especialitat en silvopascicultura sostenible. Ha realitzat múltiples estudis i projectes de planificació i gestió forestal, tant en forests públiques com privades. El 1999-2001 impulsa l'Oficina forestal de l'ADF Mig Pallars al Pirineu català i dirigeix el projecte LIFE "Pirineu viu" de demostració

del valor del patrimoni forestal singular. El 2002 assisteix l'ICRAF en el projecte de foment de tècniques agroforestals sostenibles en el Nord de Vietnam. Coordina 2003-2011 l'Àrea de Medi Ambient i Territori de la Diputació de Girona, on el 2005 impulsa el programa Sèlvans de custòdia dels boscos més madurs. Successivament, des

de l'Institut de Medi Ambient de la Universitat de Girona, la Fundació Natura i, actualment, l'ONG Sèlvans, de la qual n'és promotor i coordinador general, desenvolupa la valorització dels serveis ecosistèmics dels boscos, especialment els seus beneficis en la salut i el benestar humans.

Xarxa catalana de boscos amb funcionalitat terapèutica

Sèlvans té per propòsit principal la preservació i valorització d'una xarxa de boscos d'alt valor ecològic que assoleixi almenys un 10% del teixit forestal mediterrani. La funcionalitat terapèutica, com a un dels principals serveis ecosistèmics que genera la forest, es converteix en un aliat altament eficient a l'hora de guanyar complicitats en la custòdia d'una part d'aquesta matriu essencial.

Les particularitats del nostre territori compta amb certs avantatges, com la diversitat de tipologies forestals o la més favorable desestacionalització de l'oferta dels serveis de salut i benestar. Però també existeixen notables limitacions: una orografia complicada, ecosistemes més precaris i vulnerables, i una protecció insuficient dels boscos més majestuosos.

En aquest context, l'estàndard de qualitat del mètode Sèlvans atén a uns pilars i característiques que proporcionen unes condicions i garanties més idònies i el fan replicable a d'altres contrades geogràfiques. Primerament, l'accessibilitat i tranquil·litat del paratge, la certa maduresa del bosc,

la custòdia amb la propietat i la disposició d'una logística propera. També un guiatge especialitzat que faciliti i coordini l'activitat i asseguri la capacitat de càrrega de l'entorn. La dinamització i concertació de les activitats té ben en compte el potencial dels actors locals, tant de l'àmbit sanitari com del sector ecoturístic, així com el desenvolupament d'estudis de recerca biomèdica sobre els beneficis psicològics i fisiològics dels passejos al bosc.

La progressiva vertebració de la xarxa d'itineraris forestals es nodreix, fonamentalment, de la col·laboració amb les administracions locals i amb els òrgans gestors dels espais naturals, de la iniciativa de la propietat forestal i dels projectes que desenvolupen els guies del programa de formació.

Actualment es disposa d'11 itineraris forestals saludables operatius, mercès a l'impuls que també hi han donat la Diputació de Girona i el seu Patronat de Turisme, l'Institut de Medi Ambient de la Universitat de Girona, la Generalitat de Catalunya i els ajuntaments dels respectius municipis.

Dr. Frederic Cofan Pujol

Doctor en Medicina i especialista en Nefrologia. Professor Associat Mèdic per la Universitat de Barcelona (UB). Exerceix com a Consultor en el Servei de Nefrologia de l'Hospital Clínic de Barcelona. Autor de més de 120 articles publicats en Revistes Nacionals e Internacionals. Professor de Màster (UB) i Postgrau

Universitari (Escola Universitària Gimbernat-UAB). Es professor del Curs de Guiatge en Boscos Terapèutics (SELVANS). Es col·laborador en el Centre d'Assistència Primària de Castellar del Vallés en l'assessorament mèdic dels Banys de bosc amb finalitat terapèutica.

Projecció de la concertació de serveis en la salut pública

El contacte amb el bosc ha demostrat uns efectes beneficiosos en salut humana, una reforçament del sistema immunològic, una reducció de l'estrès i una milloria de l'astat emocional.

Existeixen països com el Japó on és habitual la prescripció de la teràpia forestal a l'àmbit de la salut. A Catalunya existeixen experiències puntuals a l'àmbit de la sanitat pública on es prescriu la teràpia forestal dins d'un marc més ampli de prescripció social d'actius amb un benefica sobre la salut. Però la teràpia forestal encara no està ben desenvolupada.

Per altre banda a Catalunya existeix una base legislativa oficial de promoció de la salut, i d'impuls de la conservació de la natura que pot permetre desenvolupar la teràpia forestal: (a) Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública (PINSAP) per impulsar la salut des de tots els àmbits de l'acció del Govern; (b) Estratègia del patrimoni natural i biodiversitat de la Generalitat de Catalunya

i (c) Agenda 2030 a Catalunya per a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

El 2019 s'estableix la Declaració de Salut i Natura de Catalunya on s'estableixen les bases per afavorir la interrelació entre la salut de la societat i de la natura a Catalunya. Una de les conclusions va ser desplegar la prescripció de natura a la societat.

Els Reptes a curt termini a Catalunya per desenvolupar la teràpia forestal són: (1) Desplegar una xarxa de boscos terapèutics amb un benefici sobre la salut i incorporar-los com actius de salut en el sistema de Salut Pública de Catalunya; (2) Impulsar la prescripció de natura a partir dels propis Centres d'Atenció Primària, dins de del projecte de prescripció social d'eines amb un benefici sobre la salut; (3) Desenvolupar el programa "Healthy parks, healthy people" (EUROPARC) per apropar la natura a la població urbana i (4) Millorar la formació en l'Guiatge dels boscos terapèutics.

Albert Serra

Dinamitzador sociocultural a la Residència de Gent Gran Creu de Palau de Girona amb més de 10 anys d'experiència. Fundador i/o promotor de diversos projectes d'animació sociocultural, artístics i musicals, de natura i medi ambient amb més de 20 anys d'experiència en diverses companyies. Amb formació

i experiència específica com animador sociocultural, música, monitoratge de natura i guia de boscos terapèutics Selvans-UdG, en la producció i elaboració artesanal amb plantes aromàtiques i medicinals (Centre Tecnològic forestal de Catalunya- Herbartis), en apicultura (escola forestal Sta.

Coloma Farners i escola agrària de Manresa) i d'apiteràpia amb diversos professionals de prestigi internacional com el Dr. Andrés Castillo (Ecuador), Dr. Stefan Stangaciu (Rumania) i el naturòpata Miguel Abad (València), entre d'altres. Apicultor i un gran apassionat de les abelles.

L'experiència de la Residència de Gent Gran de Creu de Palau (Girona)

A la segona part de la presentació, Albert Serra Carandell, dinamitzador sociocultural a la Residència de Gent Gran Creu de Palau de Girona, presentarà l'experiència pràctica del centre i el programa "(S)avis que cuiden plantes, plantes que cuiden (S)avis", adreçat a les persones usuàries, famílies, entitats locals, professionals, voluntariat i comunitat científica vinculades a la Residència, un centre assistencial públic adscrit a la Generalitat de Catalunya. El programa utilitza recursos i entorns naturals i/o

naturalitzats, en especial el bosc terapèutic Selvans de Palau-Sacosta, com a elements motor de recerca de sinergies comunitàries, intergeneracionals i científiques, fomentant processos de benestar i de salut bio-psico-socials equilibradors i reparadors a totes les participants. Es potencia un oci terapèutic cohesionador i de reconeixió amb la natura adaptada a persones amb diversitat d'afectacions cognitives i/o de mobilitat reduïda, implicant a la comunitat a participar.

Un nou instrument per al desenvolupament rural

Sr. Pep Berga

Batlle d'Olot (La Garrotxa)

Just entre el límit de la capital de la Garrotxa i el municipi de Les Preses, hi trobem l'itinerari amb funcionalitat terapèutica de Salvador Grau. Un recorregut que transcorre molt suaument per una antiga colada volcànica, amb presència de roures, freixes i faigs. Durant el seu transcurs s'hi poden apreciar antics elements arquitectònics típics de la zona, com les cabanes i murs de pedra seca.

Sèlvans i l'Ajuntament d'Olot, tenen un conveni de col·laboració per a l'itinerari de Salvador Grau, per a fomentar-ne un ús social de l'espai, així com treballar amb l'Hospital d'Olot i Comarcal de la Garrotxa per consolidar-ne un ús sanitari.

Sr. Joan Ramon Veciana i Martínez

Batlle de Sant Hilari Sacalm (Les Guilleries)

En el terme municipal de Sant Hilari Sacalm, s'hi localitza l'itinerari amb funcionalitat terapèutica de Serra d'Heures. Aquest recorregut transcorre per un bosc típic de la muntanya mitjana, amb presència de faigs i roures de grans dimensions.

El bosc tot i ser d'una finca privada, disposa d'un acord a tres bandes entre l'Ajuntament, Sèlvans i la propietat. La vocació principal de l'itinerari és turística, tot i que a la llarga es vol dinamitzar per encabir-hi també una vocació de caire social.

L'interès de l'itinerari, sumat amb altres activitats que ofereixen les Guilleries, generen un atractiu ecoturístic amb un ventall molt ampli i divers.

Sr. Cristian López Mondéjar

Regidor d'Educació, Esports, Joventut i Medi Ambient del Bruc (Anoia)

Just en els peus del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, hi trobem l'itinerari amb funcionalitat terapèutica de la Vinya Nova. El recorregut s'endinsa molt suaument per un bosc dominat per l'alzina i pi blanc en un entorn excepcional de caràcter mediterrani.

Sèlvans i l'Ajuntament del Bruc, tenen un conveni de col·laboració per fomentar un ús social a l'itinerari i treballar amb col·lectius del municipi. Els boscos del Bruc, així com la Muntanya de Montserrat, tenen un gran potencial a l'hora de realitzar activitats relacionades amb el bosc i la salut, tant des del punt de vista turístic com des d'un punt de vista d'un treball més continuat i profund amb col·lectius com són els infants o les persones grans.

En el cas dels infants, aquest curs iniciem una prova pilot amb l'Escola d'Educació Infantil i Primària. Aquesta prova pilot consisteix en una sortida mensual amb un grup d'alumnes de l'escola per un itinerari forestal terapèutic proper al poble. Els alumnes treballaran en grup reduït amb l'objectiu d'apropar-se al bosc per facilitar aquesta metodologia terapèutica i arribar a tenir una consciència global sobre la natura de l'entorn.

Aquesta prova pilot tindrà una avaluació tant continua com final per poder obtenir uns resultats de caràcter científic per contrastar l'assoliment dels objectius específics del projecte.

Ulf Tielking

Cap del Departament de Política Forestal; assumptes de l'Autoritat Suprema de Caça i Monts; foment de la silvicultura i desenvolupament de l'estructura forestal al Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient de l'estat federat alemany de Mecklenburg-Pomerània

Occidental.

Va realitzar estudis forestals a Göttingen / Baixa Saxònia. Des de 1991 treballa a Mecklenburg-Pomerània Occidental. Primer al Parc Nacional Müritz, després a l'Oficina Estatal de Boscos i Grans Àrees Protegides (ara

Oficina Forestal de l'Estat de Mecklenburg-Pomerània Occidental), després 4 anys a la Representació de l'Estat de Mecklenburg-Pomerània Occidental a Brussel·les, i actualment al Ministeri d'Agricultura i el Medi Ambient.

Diagnosi territorial del potencial dels boscos per a la salut, i marc legal, a Mecklenburg-Pomerània Occidental

Actualment, el valor del bosc per a la salut està demostrat científicament i acceptat socialment. A Mecklenburg-Pomerània Occidental existeix des del 2011 la possibilitat de designar categories de protecció per a boscos saludables i boscos terapèutics, segons la llei forestal estatal.

El 13 de setembre de 2017 es va activar per primera vegada a Mecklenburg-Pomerània Occidental l'autorització legal, d'acord amb la Llei de boscos de Mecklenburg-Pomerània Occidental, per al bosc saludable i terapèutic de la localitat de Heringsdorf. A Mecklenburg-Pomerània Occidental no hi ha una certificació de boscos saludables i terapèutics, sinó una designació legal sobre la base de la legislació forestal estatal. L'objectiu és reforçar l'ús terapèutic del bosc per al turisme sanitari. Tots els actors implicats – propietaris forestals, autoritats locals, indústria sanitària i població local – hi participen de manera activa. Al final d'aquest procés, es crea una zona forestal protegida que compta amb el suport de tots els implicats.

La possibilitat de dedicar una zona forestal a un ús

prioritari orientat a la salut com a bosc saludable o terapèutic és pionera a Alemanya. S'aconsegueix a partir de la implicació d'una àmplia varietat de sectors. El Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient va estar implicat des del principi. També l'oficina estatal de boscos Mecklenburg-Pomerània Occidental, així com l'Associació de Balnearis de Mecklenburg-Pomerània Occidental (Bäderverband) i BioCon Valley GmbH. I fins i tot la comunitat de protecció de boscos alemanys (Schutzgemeinschaft Deutscher Wald), que forma als terapeutes forestals.

Per aconseguir els objectius i les expectatives, va ser necessari que els boscos saludables i terapèutics fossin clarament visibles al públic i als usuaris, amb paraules i imatges que els posessin en valor. D'aquesta manera, l'estat de Mecklenburg-Pomerània Occidental té una marca registrada a tot Europa. La marca identifica les unitats forestals de protecció, recreació, i ús saludable i/o terapèutic, i s'aplica de manera uniforme a totes les àrees protegides designades sota la legislació forestal de Mecklenburg-Pomerània Occidental.

Dr. Stefan Rudolph

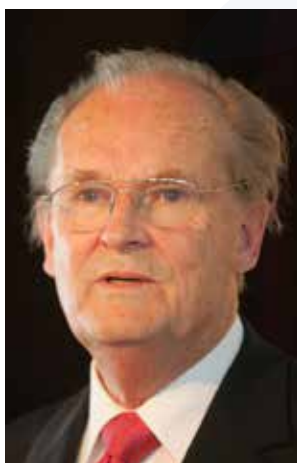
Format i especialitzat en ciutadania i pedagogia, l'any 1990 va entrar al Govern de Mecklenburg-Pomerània Occidental primerament a través de l'acadèmia de policia Polizeischule Neustrelitz/Landespolizeischule Mecklenburg-Vorpommern, on es va convertir en el delegat del representant en cap de

l'acadèmia de policia de Mecklenburg-Pomerània Occidental. De 1994 a 1995 va ser gerent de l'oficina del Ministre de l'Interior. L'any 1995 esdevé director de la universitat de ciències aplicades en administració pública, policia i compliment de la llei, i 2004 vicepresident de l'Oficina Estatal de Comptes. L'any 2006

és nomenat Secretari d'Estat en el Ministeri d'Economia, Treball i Salut de Mecklenburg-Pomerània Occidental, posició que exerceix des d'aleshores.

L'experiència i compromís de l'estat federat de Mecklenburg-Pomerània Occidental, des d'una perspectiva política

La constitució de la Societat Internacional de Teràpia Forestal per a la cooperació internacional en la matèria

Professor Dr. med. Dr. h. c. (mult.) Horst Klinkmann

Consultor sènior i ambaixador d'Economia de la Salut de l'estat federat de Mecklenburg-Pomerània Occidental, així com president honorari del Patronat d'Economia de la Salut i degà de la Facultat Internacional d'Òrgans Artificials de la Universitat de Bolonya, Itàlia. Va fundar un dels primers centres de recerca interdisciplinària sobre òrgans artificials del

món, i ha estat distingit com a doctor o professor honoris causa per catorze universitats. És cofundador de BioCon Valley e. V., associació que aplega més de 160 empreses i instituts científics del camp de la biotecnologia i la biomedicina. Com a pioner en teràpia forestal basada en la medicina des que aquesta disciplina es va convertir en

una branca científica, Horst Klinkmann dona suport a la cooperació internacional i el desenvolupament d'abordatges mèdics relacionats amb aquest camp.

Prof.(FH) Priv.Do. Mag. Dr. Gerhard Tucek

Va realitzar estudis en ciències culturals, recerca aplicada i antropologia social i cultural a les universitats de Klagenfurt i Viena.

Gerhard Tucek és professor del Departament de Salut de la IMC Universitat de Ciències Aplicades a Krems, a Àustria. A on va ser director de programes de Musicoteràpia fins el 2016.

Des del 2016 és cap de l'Institut de Ciències Terapèutiques i director del "Centre Josef Ressel - Horitzons de musicoteràpia personalitzada" de la IMC Universitat de Ciències Aplicades Krems. És musicoterapeuta registrat per la llei federal austríaca.

Els seus principals camps de treball clínics són la

Unitat d'Atenció Intensiva, la rehabilitació neurològica i cardiològica, i el tractament del càncer.

Prof. Dr. Won Sop Shin

Dr. Won Sop Shin és professor de la Universitat Nacional Chungbuk de Corea. Té una gran experiència en investigació i realització de projectes sobre salut forestal i humana des de fa uns 30 anys. El seu principal interès en la investigació són els beneficis psicològics derivats de les experiències amb el bosc i la natura. Durant els anys 2013-2017, també va servir Ministeri de Servei Forestal de Corea (KFS). Durant el seu càrrec, KFS va desenvolupar moltes noves polítiques forestals relacionades

amb l'ús del bosc per a la salut i el benestar humans. Ara és cap del Departament de Teràpia Forestal de la Universitat Nacional Chungbuk, que inscriu prop de 150 estudiants en programes de màster i doctorat.

L'estratègia i la xarxa de boscos terapèutics a la República de Corea

Com a molts altres països, a Corea, els estils de vida han canviat dràsticament a causa d'una ràpida urbanització i dels avenços en la tecnologia. Això ha provocat nombrosos problemes de salut relacionats amb l'estil de vida a la societat moderna. Malgrat els avenços en la tecnologia mèdica, la prevalença de malalties cròniques o no tractables continua augmentant. A més, l'augment del cost i els efectes secundaris dels tractaments mèdics porten a les persones a buscar formes alternatives de fer front als seus problemes de salut.

El Servei de Boscos de Corea (KFS) va facilitar la "Teràpia Forestal" per utilitzar els boscos per millorar la salut i la qualitat de vida. El KFS ha legalitzat el concepte de teràpia forestal i ha llançat un sistema d'instructors per desenvolupar i gestionar programes de teràpia forestal.

Per ampliar l'àmbit de teràpia forestal, la KFS té previst establir 34 boscos terapèutics nacionals i públics i 3 centres nacionals de curació forestal per al 2017. El KFS té previst formar més de 500 instructors, per proporcionar serveis especialitzats de curació al públic. Juntament amb aquests objectius, el

KFS continua fent investigacions sobre medicina forestal del bosc, com la investigació mèdica integral sobre la teràpia forestal mitjançant enfocaments interdisciplinaris.

Com que l'interès públic pel benestar ha anat augmentant en els darrers anys, la KFS ha estat promovent la política de "Del bressol a la tomba: la vida amb els boscos". L'Assemblea Nacional va promulgar la llei de promoció del benestar forestal el març del 2015. Proporciona serveis integrals de benestar forestal personalitzats en fase de vida des del bressol fins a la tomba. Aquesta llei suposa, doncs, un pas oportú i adequat cap a l'establiment d'una base institucional per promoure serveis sistemàtics de benestar forestal. Cal destacar que el terme "benestar forestal" es refereix al suport socioeconòmic i emocional per a la promoció del benestar públic en oferir serveis culturals, lúdics, educatius i terapèutics a través de llars d'infants forestals, càmping, boscos terapèutics, enterraments forestals, etc.

Marc Vilahur

Llicenciat en Ciències Ambientals i Màster en Estudis Ambientals per la Universitat Autònoma de Barcelona, amb formació complementària en direcció, gestió i administració d'ONGs i empreses del sector social (ESADE Business School i IESE Business School de Navarra). La seva vida professional ha estat estretament lligada a la conservació del patrimoni natural i a la gestió d'entitats

no lucratives. Així, centre la seva activitat en l'educació ambiental, l'Impuls de l'economia verda amb valor social, la conservació privada o ciutadana de la biodiversitat, i la custòdia del territori. És director de la Fundació Emys, a on, entre altres activitats, impulsa el projecte educatiu i de conservació de la tortuga d'estany, i el projecte de "Can Moragues" de venda de producte ecològic de custòdia.

Actualment, també és el president de la Xarxa per a la Conservació de la Natura.

Moderador del MÒDUL 3 - Experiències d'ús i valorització dels serveis de salut i benestar en el bosc.

Igor Vizslai

Màster en Enginyeria Forestal i doctor en Economia Forestal, actualment és assessor en polítiques de Forest Europe - Conferència Ministerial sobre Protecció dels Boscos a Europa, una iniciativa que té per objectiu desenvolupar polítiques forestals comunes a Europa i en la qual és responsable, entre altres, de comunicació i divulgació.

Prèviament ha treballat a la Facultat d'Enginyeria Forestal de la Universitat Politècnica de Zvolen, Eslovàquia. També ha estat científic visitant al Centre Comú de Recerca de la Comissió Europea a Ispra, Itàlia, on va tractar el tema dels pagaments per serveis ecosistèmics forestals.

Salut humana i gestió forestal sostenible

Els beneficis per a la salut i el benestar, així com d'altres funcions socials dels boscos, com la recreació, el turisme, l'educació ambiental, l'apreciació estètica o l'experiència espiritual, conformen en conjunt una part important dels valors que les persones adscriuen als boscos. Aquestes múltiples demandes i expectatives, tant socials com ecològiques, provoquen noves pressions sobre els recursos forestals. Això demana als gestors forestals, i a la propietat forestal, cercar un equilibri entre mantenir la producció de fusta, i la provisió d'altres serveis ecosistèmics, entre aquests la promoció de la salut i benestar humans. Per altra banda, aquest nou context pot comportar nous oportunitats pel sector forestal, amb la consegüent diversificació, creació de nous llocs de treball i serveis en el marc d'una economia verda, noves cadenes de valor, noves inversions rendibles; tot plegat millorant la competitivitat del sector forestal en les properes

dècades.

La presentació es focalitzarà en resumir els resultats de l'estudi de FOREST EUROPE "Salut Humana i Gestió Forestal Sostenible", que ha estat preparat per l'equip d'autors sota el lideratge del Grup d'Experts en Salut i Benestar Humà de FOREST EUROPE, establert en el marc de Programa de treball 2016-2020 de FOREST EUROPE. El focus d'aquest estudi ha estat resumir els coneixements actuals sobre els beneficis dels boscos en la salut, així com integrar les diferents dimensions socials dels boscos com el lleure, el turisme, o la salut i el benestar, en la gestió forestal sostenible. L'estudi també vol ajudar a integrar aspectes de salut i socials en la gestió forestal, així com millorar el seu reconeixement i implementació dintre del sector forestal.

Silvia Gili i Olmeda

Biòloga, màster en Gestió de Projectes de Cooperació Internacional, màster en Participació Ciutadana i Desenvolupament Sostenible, i màster en Naturopatia i Medicina Alternativa i en Alimentació i Nutrició. Ha estat coordinadora de l'Associació

Hàbitats-Projecte Rius i cap de Projectes de Conservació de la Fundació Natura. Actualment és consultora en conservació del patrimoni natural, participació ciutadana, ecoturisme i sostenibilitat, i responsable d'ús públic i formació de la xarxa de boscos terapèutics Sèlvans.

Així mateix, és coordinadora del postgrau de Guiatge en Boscos Terapèutics (FudG) i sòcia fundadora de l'Associació Sèlvans i cofundadora de la Cooperativa Sèlvans.

Montserrat Moya i Cardona

Llicenciada en Geografia i Història per la Universitat de Barcelona. Ha treballat durant molts anys en el camp de l'educació ambiental a Les Guàrdies Associació d'Educació Ambiental i com a assessora del Programa Escoles Verdes del Departament de Territori i Sostenibilitat a la demarcació de Girona. Vinculada a l'Associació Sèlvans des dels

seus inicis, ha treballat en la implicació dels centres escolars en la protecció dels boscos amb el projecte EscolaSèlvans, i actualment està desenvolupant la difusió i la comercialització dels diferents itineraris terapèutics a través de la Cooperativa Sèlvans. És guia referent de l'itinerari de Serra d'Heures de Sant Hilari Sacalm.

Els banys de bosc com a eina de custòdia de boscos d'alt valor ecològic

Els banys de bosc són una metodologia de treball que esdevé una eina essencial per la conservació i dinamització del territori alhora que ens proporciona salut i benestar a tots els nivells. Mitjançant guiatges professionalitzats en una xarxa de boscos d'alt valor natural es poden realitzar banys de bosc des d'una visió més ecoturística i també amb una visió de treball més a llarg termini i amb col·lectius determinats. La formació i professionalització del sector esdevé clau per teixir aquest servei vinculat als

boscos i a la salut.

La fórmula de treball entre una associació i una cooperativa de treball es presenta com una nova aposta per tal de poder conservar els boscos, mitjançant acords amb la propietat i treballant de manera coordinada amb diferents agents del territori, i establir una economia local i sostenible.

Josep Maria Mallarach

És Doctor en Biologia, MS en Ciències Ambientals i llicenciat en Geologia. És consultor independent, i treballa per a diverses agències públiques i ONG. Els seus camps d'expertesa inclouen polítiques de conservació de la natura, planificació d'àrees protegides, gestió i avaluació, paisatge, etc.. Des del 2004 és membre de la Comissió Mundial d'Àrees Protegides de la UICN, i membre del Comitè Directiu de la UICN

del Grup d'Especialistes en Valors Culturals i Espirituals de les Àrees Protegides. Des del 2010 ha representat el Programa del Patrimoni Mundial de la UICN a la Iniciativa UNESCO de llocs rellevants per al patrimoni mundial de significància religiosa, participant en diversos projectes, conferències i tallers a Europa. És el coordinador de l'Associació Silene, dedicada a promoure la integració dels valors culturals i espirituals a

les pràctiques de conservació de la natura. És ponent en diverses universitats, i dirigeix un curs de postgrau sobre valors i significats espirituals de la natura a la Universitat de Girona, des del 2014. Ha editat 18 llibres, incloent-hi un sobre els reptes per a la conservació dels boscos més madurs de Catalunya, i ha publicat més de 200 articles sobre les temàtiques anteriors a nivell internacional i local.

Els vincles dels boscos madurs amb la salut espiritual

Des de 2005, l'OMS assumeix un concepte inclusiu de la salut com a factor determinant de la qualitat de vida, que abasta el benestar mental i espiritual de les persones. Des de 2016 la UICN encoratja l'ús adequat dels espais naturals protegits per millorar el benestar cultural i espiritual i la connexió social, en línia

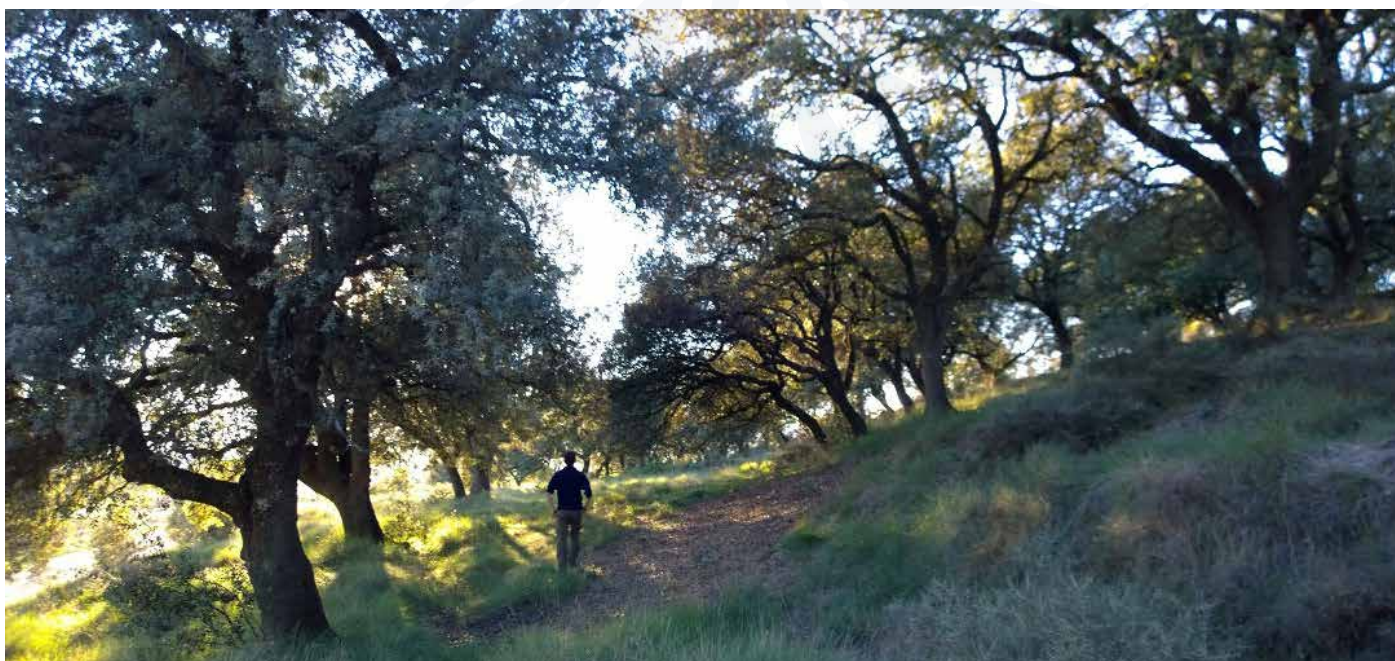
La salut espiritual ha retornat a l'escena cultural dels països occidental (d'on havia estat marginada un temps per la tecnocràcia) i ha esdevingut objecte de recerques científiques, amb +5000 articles publicats en revistes mèdiques, molts dels quals examinen els vincles amb la salut de la natura.

La salut espiritual és una dimensió fonamental de la salut i benestar integral, car impregna i integra totes les altres dimensions de la vida. Ha estat definida com un estat dinàmic de l'ésser que es reflecteix en la qualitat de la relació que tenim en els quatre àmbits del benestar espiritual: personal, comunitari, ambiental i transcendental. La gent que té bona

salut espiritual és feliç, gaudeix fent el bé als altres, i la seva principal raó de ser és ajudar a fer un món millor, motiu pel qual ens hi sentim bé a prop seu.

Des de temps immemorials, els boscos madurs han estat considerats, tant pels nostres avantpassats com per diverses cultures contemporànies, com espais extraordinàriament valuosos, inspiradors, o sagrats, amb els quals s'ha teixit una enorme diversitat de vincles culturals i espirituals, plasmats d'innombrables maneres en les arts tradicionals.

Aquesta ponència argumenta que la necessitat que tenim de preservar els boscos madurs que romanen no és sols legal, sinó ètica i moral, perquè d'ells no sols depèn la nostra salut física, sinó també anímica, i addueix que la immersió en boscos madurs pot ajudar a mantenir o recuperar la salut espiritual, sempre que s'adoptin les actituds adequades.

Xavi Buqueras

Enginyer tècnic forestal de formació, la seva tasca ha estat sempre vinculada a la gestió i la conservació dels espais naturals i els boscos des d'una visió holística i integradora. Ha treballat en la implantació i el desenvolupament de projectes i de mesures de gestió i de comunicació en el camp dels espais naturals,

concretament en conservació d'espècies i hàbitats, gestió i planificació forestal, silvicultura multifuncional i adaptativa, prevenció d'incendis forestals, educació ambiental, custòdia del territori, control de plantes exòtiques invasores i restauració ecològica d'espais fluvials. Va impulsar l'inventari de boscos singulars de Catalunya.

Implementació d'itineraris forestals terapèutics a la xarxa de parcs naturals de Catalunya. L'exemple del Paratge Natural d'Interès Nacional de Poblet.

La Xarxa de Parcs Naturals de Catalunya va incorporant progressivament una de les línies d'acció establertes a l'Estratègia del patrimoni natural i la biodiversitat de Catalunya 2030, concretament el foment del servei ambiental de promoció de la salut física, mental i espiritual dels espais naturals i, en particular, dels boscos.

Hi ha diverses iniciatives als parcs de la Zona Volcànica de la Garrotxa, a l'Alt Pirineu, als Ports i a Poblet, entre d'altres. La creació d'itineraris forestals terapèutics ha entrat en la programació d'actuacions, sovint en combinació amb els serveis de salut propers a l'itinerari.

En el cas de Poblet, el 2016 es va dissenyar un itinerari forestal terapèutic amb l'objectiu de proposar la pràctica de l'activitat dels "banys de bosc" com un

recurs més de l'espai natural. El traçat transcorre per diferents estructures i tipus de bosc, des de rouredes fins a pinedes majestuoses, passant per alzinars i espais oberts, donant la possibilitat de fer un recorregut curt (1km) o un de llarg (3km). La incorporació d'elements de repòs, juntament amb la proposta de trams difusos, ha suposat un fet diferencial en comparació amb la resta d'itineraris molt valorat pels usuaris.

Actualment s'està treballant amb el sector sanitari comarcal per tal que s'aprofiti aquest recurs en la promoció de la salut.

Susan V. Joachim

Nascuda a Sri Lanka i de nacionalitat australiana, és secretària d'empresa col·legiada i membre de l'Institut d'Administradors i Secretaris d'Empresa Col·legiats (ICSA) de Londres (Regne Unit). Disposa d'àmplia experiència professional a escala internacional en els camps de l'educació i la formació, el desenvolupament i la gestió de recursos humans, la salut pública i el disseny de polítiques,

i ha treballat en diversos càrrecs per a ministeris, per a l'Agència de Desenvolupament Internacional dels Estats Units (USAid), per a l'Agència Alemanya de Cooperació Internacional i per a diversos actors corporatius. Membre fundador i presidenta electa de l'INFTA (International Nature and Forest Therapy Alliance), és mentora, coach personal i guia de teràpia forestal homologada i certificada per l'INFTA, així com

defensora de l'empoderament de la dona. Actualment gestiona un dels programes globals més populars de teràpia forestal per a poblacions urbanes al Reial Jardí Botànic de Melbourne.

MODERADORA del MÒDUL 4 - EXPERIÈNCIES D'ÚS I VALORITZACIÓ DELS SERVEIS DE SALUT I BENESTAR EN EL BOSC

Christian Naderer

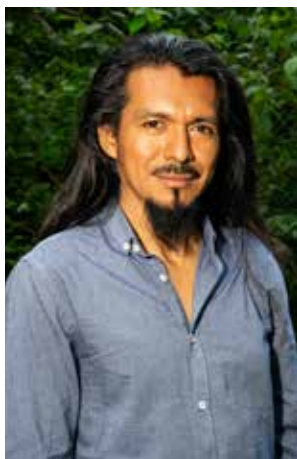
De 1989 a 1991 va exercir de oficial de premsa al Parlament de l'Estat Federal de Salzburg, combinant aquesta feina amb estudis en Arqueologia i Història Antiga a la Universitat de Salzburg (1986-1996). De 1991 a 2004 va aplicar la seva creativitat en diverses agències de publicitat, per constituir l'any 2004 la seva pròpia agència "Naderer Communication",

centrada en els Estats de Tirol Sud, i Alta Àustria. En paral·lel, des de l'any 2014 és president de l'associació de turisme Tourism Association Mühlviertler Kernland, des de 2016 membre de la Taula Estratègica de Turisme de l'Alta Àustria, i des de 2019 president de la Cambra Econòmica Austríaca - Regió de Freistadt.

Els "banys d'atmosfera forestal" a la regió de Mühlviertel - De la teoria a la pràctica.

El nord de l'Alta Àustria va estar coberta amb boscos fins a l'edat mitjana. Avui en dia, la regió als voltants de la ciutat de Freistadt recorda aquest valiós recurs, i el valoritza mitjançant un turisme tranquil i sostenible. El projecte es diu "Banys d'atmosfera forestal", i es basa en l'estudi científic del Doctor Martin Spinka: vint persones, durant un any, van romandre 4 hores a la setmana en els boscos de la regió. L'acció que va deixar documentades millores a nivell cardiovascular, del sistema nerviós vegetatiu, i del patró de son. A partir de llavors, dotze comunitats locals de la regió han estat diagnosticades i certificades com a "comunitats per a banys d'atmosfera forestal", i s'ha iniciat un programa de formació i qualificació amb 50 estudiants. Aquests anomenats "mestres de banys d'atmosfera forestal" donen un accés individualitzat als visitants del bosc. Aquest setembre, s'ha obert una ruta circular de 170

quilòmetres a través de 12 comunitats, i s'han marcat uns altres 33 recorreguts més curts. S'han llançat activitats de màrqueting i publicitat en destacats mitjans d'Àustria, i països veïns.

Moisés Hernández

Viu a Nova York, però el seu cor és al bosc en el qual va créixer, a Hondures. Moisés, els seus pares i els seus catorze germans han protegit, durant quatre dècades, un bosc situat a la riba del riu Tinto Negro. Actualment desenvolupen una finca model, El Edén de

los Rafaeles, basada en la visió i els valors ecològics dels seus pares. Per tal de causar un impacte ecològic mínim en el territori, implementen pràctiques ecològiques com ara les agroforestals, les silvopastorals, la bioconstrucció i la permacultura. També

planifiquen la creació d'un centre holístic i una escola ecològica. El seu objectiu és compartir els seus coneixements del bosc per contribuir al benestar del planeta.

Ecoturisme i benestar a la finca forestal integral d' "El Edén de los Rafaeles" a Hondures

En la cosmovisió Maia, la Ceiba és l'arbre més sagrat, que representa la vida. L'arbre és la connexió d'allò visible i invisible. Les seves branques acaricien el cor del cel, i les seves arrels el cor de la terra. Aquest coneixement és el que va inspirar amor, força i visió a la família Hernandez Lopez per cuidar i preservar aproximadament 450 hectàrees de bosc sobre més de 4 dècades, a Hondures.

Actualment, l'objectiu de la família és crear una plataforma que permeti: preservar el bosc original, fomentar la reforestació a la resta del seu territori (de més o menys 600 hectàrees), crear un centre holístic i cases jardí per ecoturisme fent servir mètodes de bioconstrucció, així com també un centre d'educació que posi èmfasi en la creació d'una consciència d'harmonia entre l'ésser humà i la naturalesa. Per aconseguir aquests objectius, s'estan dissenyant diferents parcel·les per permacultura, silvopastoril i

agroforestal, com a estratègies respectuoses amb l'ecosistema. També s'oferiran serveis holístics que contribueixin al desenvolupament de l'ésser humà. Així mateix, es disposarà de diferents alternatives pel benestar, com la meditació, el ioga, les caminades al bosc, el reconeixement i ensenyament de plantes medicinals i el menjar ecològic. També es potenciaran la celebració de cerimònies ancestrals com la del cacau, el foc, o el temascal, per, així, animar als visitants a optar per una vida sana, trobar-se a si mateixos, i créixer en l'amor a la mare terra.

El bosc és una font de vida que ens ensenya a equilibrar el nostre ésser en harmonia, equilibri i pau. Preservar els boscos que queden és la nostra responsabilitat en aquests moments, si volem contribuir al nostre benestar i al de les generacions futures.

Eugène Bamouni

L'Eugène Bamouni va néixer a Réo, en una de les famílies d'ètnia gurunsi pobladores d'aquesta regió central de Burkina Faso, on hi exerceix com a mestre i director d'escoles públiques des de 1984. És divulgador i activista ambiental. És promotor de formacions d'adults (dones, persones amb ceguesa, joves, etc.). I el 1983

va crear l'associació Club des Amis de la Nature de divulgació i sensibilització mediambiental i va començar a col·laborar amb la ONG DBA (défi Belgique Afrique) amb qui posa en marxa la primera festa de l'arbre del país. Ha organitzat tallers de cooperació al desenvolupament i sensibilització a la natura en escoles públiques a França,

Bèlgica, Alemanya i Andorra amb la ONG Dalmates sense Fronteres.

Sempre que pot camina pel Sanguié, i escriu poemes que en tres casos li han valgut diplomes d'honor en concursos europeus lligats a Unicef. I l'any 2004 va ser distingit per les instàncies públiques com a Chevalier de l'ordre du mérite.

Preservació i restauració de la zona forestal de Sandié a Burkina Faso

En la cultura africana, existeix un vincle tradicional i ancestral entre les comunitats humanes i els arbres del bosc, que s'ha transmès de generació en generació. Cada poble ha viscut la conservació dels boscos com una exigència motivada per múltiples virtuts que han permès de regenerar les diferents espècies, útils tant per a l'alimentació com per a la salut en general. Alguns productes i medicaments provenen d'arbres i plantes medicinals centenaris relacionats amb el bosc de la regió de Sanguié (Parkia biglobosa, Baobab, Vitellaria paradoxa, la Kaya senegalensis, i altres). Es tracta d'arbres i arbustos que contenen propietats per curar i curar determinades malalties com la diarrea, la malària, l'anèmia, la falta de calci, etc.

El bosc es va anar degradant degut, entre altres motius, al tall excessiu de llenya verda (iniciada a la dècada de 1980), als focs de matolls, a l'escassetat de la pluja; als efectes adversos del canvi climàtic, a la reducció o fins i tot a la desaparició de determinats hàbitats degut a les pressions antròpiques sobre

determinades espècies. Amb aquest projecte pretenem recrear vincles entre el bosc i el poble a partir d'arbres, arbustos i plantes medicinals. El 80% de la població prefereix recórrer a la medicina tradicional que a la medicina moderna. Aquesta gran part de la població es continua guarint primer amb els professionals de la salut tradicionals del poble abans d'anar a un centre de salut més modern. Amb el projecte, es plantaran espècies medicinals en un espai protegit d'11 ha amb l'objectiu de recrear una gran farmàcia natural. A més a més de la reglamentació de la collita, es fomenta el cultiu de plantes medicinals, intentant garantir la disponibilitat i la qualitat de la matèria prima. Amb la prioritat de formar els diferents actors en les temàtiques de la farmacopea tradicional.

Amos Clifford

Fundador de l'Association of Nature and Forest Therapy Guides and Programs i autor del supervendes Your Guide to Forest Bathing ('La teva guia dels banys de bosc', Conari Press, 2018). Va començar la seva carrera com a guia de natura el 1973. Després d'estudiar la filosofia budista durant més de vint anys, va fundar el Sky Creek Dharma Center a Chico, Califòrnia, on

va emfasitzar la importància de la pràctica de la meditació en l'entorn natural. Així mateix, és àmpliament conegut per la seva tasca en el camp de la justícia restaurativa. És fundador del Center for Restorative Process, en el qual ha dirigit la recerca sobre com els principis de la justícia restaurativa poden ajudar a idear maneres de restablir les relacions disfuncionals entre els

éssers humans i el món «més que humà» de la natura. És graduat en Desenvolupament Organitzacional i màster en Consultoria per la Universitat de San Francisco, i ha estat el principal creador dels aclamats programes formatius de l'ANFT.

Pot la teràpia forestal ajudar a transformar la consciència en resposta a la catàstrofe climàtica global?

Mentre la majoria dels programes de teràpia forestal es centren en els beneficis per a la salut pública humana i es mostren molts menys preocupats per la salut dels boscos, l'Associació de Natura i Teràpia Forestal (ANFT) ha desenvolupat un enfocament que cerca la transformació de la consciència, de tal forma que ens permeti recordar i restablir la nostra inherent relació amb els altres éssers humans, i al mateix temps i procés també beneficiar-nos d'efectes personals i públics en la salut. Els entorns forestals són ideals, per assolir aquests objectius. Per un observador/una observadora casual, el mètode d'ANFT pot semblar procedimentalment anàleg a d'altres, però hi ha diferències importants que sorgeixen de com entenen la interacció de la sensibilitat forestal amb la humana. La presentació revisarà la història de l'ANFT, i el seu creixement a

nivell global, motivada per una preocupació urgent per al benestar planetari davant una crisi global causada pels propis humans. Es resumiran les influències teòriques incorporades a la "seqüència estàndard" d'un passeig de teràpia forestal guiat. Es discutirà el rol d'imatges i arquetips trobats en aquestes passejades, i, personificats en el/la guia i els participants, s'explorarà com aquests arquetips donen suport a l'experimentació d'estats de consciència a disposició dels humans de forma inherent, però abastament ignorats o suprimits. La presentació acabarà amb la idea de que la teràpia forestal pot desenvolupar un rol crític i important a l'hora de guiar a la humanitat durant les properes dècades.

Ferran Campillo i López, MD

El Dr. Ferran Campillo i López és pediatre especialitzat en salut mediambiental pediàtrica. Llicenciat en Medicina a la Universitat Rovira i Virgili (2011), va obtenir el títol d'especialista en Pediatria i les seves àrees específiques via MIR a l'Hospital Universitario La Paz de Madrid (2016). Va especialitzar-se en pediatria ambiental després d'un programa de formació a fons a la Unidad de Salud

Medioambiental Pediàtrica de l'Hospital Clínico Universitario Virgen de la Arrixaca de Múrcia, l'única d'aquestes característiques al continent europeu fins la creació el 2016 de la Unitat de Salut Medioambiental Pediàtrica de la Garrotxa dins l'Equip Pediàtric Territorial de l'Hospital d'Olot i Comarcal de la Garrotxa. Actualment hi treballa a temps parcial combinant la pediatria

d'atenció primària al CAP Garrotxa, Olot. És membre fundador del Comitè de Salut Mediambiental de l'Associació Espanyola de Pediatria. Ha publicat diversos articles i comunicacions en revistes i congressos d'àmbit nacional i internacional relacionats amb diferents aspectes de la salut mediambiental pediàtrica.

Integrant el bosc a la pràctica clínica: experiències a la salut materno-infantil.

En les últimes dècades s'ha fet palesa la importància de l'entorn on vivim en el benestar humà i planetari. La integració del medi ambient a la pràctica clínica resulta especialment necessària a la salut materno-infantil, donada la vulnerabilitat a les diferents exposicions mediambientals durant l'embaràs, la infància i l'adolescència i de les seves conseqüències en patologies i qualitat de vida durant l'edat adulta. A l'inici del segle XXI els nens i adolescents passen la major part del seu temps en espais tancats, es desplacen habitualment en cotxe o moto per anar a l'escola o l'institut i presenten una exposició cada cop més intensa a pantalles i dispositius electrònics. En un context de sedentarisme i epidèmia de sobrepès i obesitat infantils que afecten un de cada tres nens al nostre medi, l'interès per estudiar

l'impacte del contacte (i l'absència de contacte) amb la natura sobre la salut pediàtrica ha augmentat progressivament. Malgrat que les evidències sobre els beneficis en diferents aspectes de la salut infantil són encara limitades, existeixen diferents iniciatives que han volgut no només estudiar sinó estimular i promocionar en aquestes etapes de la vida el contacte amb la natura en general i en particular la dels boscos. El cribratge mediambiental de l'embaràs ("Full Verd"), els boscos per a la salut o els itineraris forestals saludables en recintes hospitalaris són algunes de les experiències i propostes per integrar de nou el bosc a la salut de la infància i adolescència.

Gisela Virginia Campos Angeles

És enginyera agrònoma especialista en Fitotècnia i Mestre en Ciències en Productivitat Agrícola per l'Institut Tecnològic Agropecuari d'Oaxaca. Va obtenir el Doctorat en Ciències Forestals en el Col·legi de Postgraduat de Montecillo, Estat de Mèxic. És professora investigadora

titular de la Divisió d'Estudis de Postgrau i Investigació, de l'Institut Tecnològic del Valle de Oaxaca. És líder del Cos acadèmic "Estudi Holístic de Recursos Naturals" treballa en la línia d'investigació maneig sostenible de recursos vegetals; fent èmfasi en el seu comportament ecofisiològic, de

cara al canvi climàtic. Ha dirigit nombroses tesis de llicenciatura i postgrau. És expresidenta de l'Acadèmia Nacional de Ciències Ambientals de Mèxic i és membre del Sistema Nacional Mexicà d'Investigadors nivell I.

Els nostres Vells de l'aigua.

A Mèxic, l'arbre nacional *Taxodium mucronatum* creix en els marge dels rius, des del nord fins a Centramèrica. És conegut com a "sabino" o "Ahuehuete" que d'acord amb les seves arrels en idioma náhuatl vol dir "vell de l'aigua". Es distingeix per el seu lent creixement i per ser un arbre cerimonial per les cultures prehistòriques. Històricament ha estat lligat a la cultura i a esdeveniments històrics importants. Tot i això, només existeix un d'ells del que es tenen referències històriques.

A la població de Santa María El Tule a Oaxaca, Mèxic, es troba un ahuehuete (*Taxodium mucronatum* Ten.) conegut com "arbre del Tule". Per la seva edat i dimensions és un arbre únic en el món. Posseeix la major circumferència registrada en el món i apareix en el llibre dels records Guinness per les seves dimensions. Mesura aproximadament 42 m d'alçada, té una circumferència de 64.77 m i un diàmetre de 16 m aproximadament. La longevitat natural de l'espècie (> 1,000 anys) fa que els ahuehuetes estiguin exposats a canvis dràstics en les condicions de

l'hàbitat durant el seu cicle de vida.

Aquesta situació particular es presenta amb l'arbre del Tule; és comú que la modificació de l'ambient ocasioni alteracions en els processos fisiològics dels arbres, ja sigui com a mecanisme d'adaptació a les noves condicions del medi, per ser més eficients en l'ús dels recursos, o per contrarestar els factors desfavorables que s'hagin accentuat. Els processos fisiològics de l'arbre del Tule són el resultat de més de 1000 anys d'interacció amb el seu ambient, durant els quals va supera diferents períodes i nivells d'estrès; com a resultat d'aquest procés d'interacció, l'arbre pot haver modificat el seu patró de creixement i desenvolupament, adequant la duració, velocitat i magnitud dels seus períodes de creixement vegetatiu; el seu estudi va permetre tenir una visió integral de la seva condició fisiològica per detectar qualsevol pèrdua de vigor que posi en risc la seva vida i permanència en el lloc, a més d'identificar els mecanismes d'adaptació fisiològic que ha generat per afrontar el canvi climàtic.

Heike Freire

Docent, assessora i ponent internacional, Heike Freire imparteix cursos, conferències i tallers per tot el món, des de fa més de vint-i-cinc anys. És autora de dos obres: "Educar en verd. Idees per apropar a nens i nenes a la natura" (Graó, 2011) traduït a sis idiomes, i "¡Estigues quiet i atent!: Ambients més saludables per prevenir els trastorns infantils" (Herder, 2017);

actualment està treballant en un nou títol: Patis vius per a renaturalitzar l'escola (Octaedro). En col·laboració amb Florida Universitària-Universitat de València, dirigeix el Curs Superior de Pedagogia Verda, una formació de postgrau que capacita professionals del desenvolupament humà, en contacte amb la Natura.

Ballant amb els arbres

Des del principi dels temps a les nenes, nens i joves que porten vides saludables, els hi encanta pujar als arbres. Encara que molts adults vegin aquest fet simplement com una oportunitat per a fer exercici, i desenvolupar les seves habilitats motores, el que està passant és molt més ampli.

L'arbre és un espai viu, sempre canviant, misteriós, poblat d'éssers molt diversos, que atreu tota la seva atenció, desperta les seves emocions i posa a prova la seva capacitat de conviure amb altres espècies. De vegades, la relació es materialitza en una espècie de dansa meditativa que sembla vincular-los amb aquesta afinitat original i innata entre el ser humà i el bosc: l'activació d'una memòria arcaica que ens lliga, indefectiblement, a aquests mestres silenciosos.

Elisabeth Vila d'Abadal i Castilla

La finca de la Vila de Buscarons s'ubica a tocar de la Serra de Curull a sota del Puigsacalm, dominada per vegetació de muntanya mitjana de faig i freixe. La Riera de les Torreneres dóna nom a un itinerari amb funcionalitat terapèutica de recorregut suau, on la presència de l'element l'aigua li dóna un tret distintiu de gran valor.

Al tractar-se d'una finca allunyada de grans poblacions fa que el silenci i l'atmosfera

siguin absolutament perfectes per fer banys de bosc, però també per aquest fet la vocació d'aquest itinerari sigui majoritàriament turística. Aquesta parcel·la te la peculiaritat que és una parcel·la totalment tancada cosa que fa que tinguem un itinerari totalment exclusiu i privat, per l'ús dels banys de bosc guiats.

Josep Maria Pons i Vilahur

Finca situada a les afores de Caldes de Malavella, un poble distingit per la seva activitat balneària i jaciments arqueològics d'alt interès. L'itinerari amb funcionalitat terapèutica de Can Fornaca es caracteritza per la seva perfecte accessibilitat en un terreny totalment pla i també per una composició de bosc típicament de les contrades selvatanes dominada pel roure martinenc, surera, pi pinyoner i

alzina. La propietat i Sèlvans tenen vigent un acord de custòdia que reforça la preservació dels racons més interessants de la finca, a l'hora que se'n dinamitzen les activitats relacionades amb el bosc i la salut. La proximitat i les bones connexions amb l'àrea metropolitana de Barcelona, li confereixen una vocació turística, a l'hora que social i sanitària.

Conxita Esteba i Bech de Careda

La Finca de més de 2.300 ha està situada a dins del Paratge Natural d'Interès Nacional de l'Albera i alberga l'itinerari amb funcionalitat terapèutica de Requesens. El recorregut s'endinsa per l'entorn del Castell que dóna nom a la finca i consisteix en una ruta circular i de bona accessibilitat. Transcorre per un bosc típicament mediterrani dominat per roure martinenc, surera i alzina.

La propietat i Sèlvans tenen vigent un acord de custòdia el qual permet desenvolupar aquest tipus d'activitat, tot complementant-la amb d'altres d'existents com; la ramaderia extensiva, allotjaments rurals, visites guiades al castell... Les possibilitats de l'indret, la tranquil·litat, i la proximitat a França, li confereixen a l'itinerari una vocació plenament ecoturística.

Organitzat per:

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de::

